

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

5^E JAARGANG

WOENSDAG 30 JUNI 1920

No. 235

INHOUD

	Blz.
BEPALINGEN TOT BESTRIJDING VAN BEDROG IN DEN HANDEL IN MESTSTOFFEN, ZAAIZADEN EN VEEVOEDERMIDDELEN door W. C. Bolle	557
Japan, China en Nederland II door G. van Gelder	559
Discontoverhoging bij overvloed of bij schaarschte van Ruilmiddelen? door Mej. Mr. E. C. van Dorp met naschrift door G. M. Boissevain	562
Londensche Correspondentie	562
AANTEKENINGEN:	
De Rekening-Courant-Saldi der Nederlandsche Bank ..	564
Het Britsche Gouvernement en de Mandaten-kwestie ..	565
De Monetaire Toestand in Tsjecho-Slowakije	565
INGEZONDEN STUKKEN:	
Dividend- en Tantiëbelasting door A. G. Geerling ..	566
MAANDCIJFERS:	
Postchèque en Girodienst	567
Productie der Kolenmijnen	567
Ontvangsten van Spoor- en Tramwegmaatschappijen Januari 1920	567
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	
Geldkoersen.	568—575
Wisselkoersen.	Effectenbeurzen.
Bankstaten.	Goederenhandel.
	Verkeerswezen.

veranderd en de overige groote veranderingen, een vermeerdering van den bankbiljettenomloop met bijna tien millioen tegen een vermindering van de rekening-courant-saldo's en de assignaties van tezamen ruim 14 millioen, zijn slechts verschuivingen, of houden geen verband met de geldmarkt, zooals de vermindering van de buitenlandsche portefeuille.

* * *

De stemming op de wisselmarkt was dooreengomen weder vast, de omzetten blijven echter beperkt. De verschillende koersen konden allen iets opkomen, de stijging was echter van geen der deviezen bijzonder groot. Alleen Christiania maakte een uitzondering op de algemeene stemming. In het laatst der week ontstond voor deze wissel plotseling een sterk aanbod, waardoor de koers van 48.85 terugliep tot 48.25, terwijl heden zelfs voor 47.20 nauwelijks koopers te vinden waren.

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: Mr. G. W. J. Bruins.

Assistent-Redacteur voor het weekblad: D. J. Wansink.

Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruijge Plaatweg 37.

Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: Economisch Instituut.

Postcheque en girorekening Rotterdam No. 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 22,50 per jaar. Losse nummers 50 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertentiën f 0,40 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.

29 JUNI 1920.

De geldruimte was gedurende de afgelopen berichtsweek iets minder groot. De prolongatierente steeg op 4% en 5 pCt. en particulier disconto was alleen voor 3% pCt. onder te brengen. Alleen het aanbod van callgeld bleef nog vrij overvloedig.

* * *

In den weekstaat van de Nederlandsche Bank is slechts één verandering, die beteekenis heeft voor de stemming op de geldmarkt. De binnenlandsche wissels liepen nl. met bijna 8 millioen terug. De beleeningen en de voorschotten aan het Rijk bleven nagenoeg on-

BEPALINGEN TOT BESTRIJDING VAN BEDROG IN DEN HANDEL IN MEST- STOFFEN, ZAAIZADEN EN VEE- VOEDERMIDDELEN.

Onder bovengenoemden titel is een wetsontwerp ingediend bij de Tweede Kamer, dat blijkens het Voorloopig Verslag algemeen met instemming werd begroet. Ongetwijfeld bevat het ontwerp zeer juiste bepalingen en niet alleen de verbruikers, doch ook de eerlijke handelaren zullen iedere poging tot bestrijding van bedrog van harte toejuichen mits doeltreffend en uitvoerbaar. Zooals het Wetsontwerp evenwel voor ons ligt, is het te vaag dan dat er veel niet zekerheid te voorspellen is betreffende deze twee noodzakelijke eigenschappen en gezien de weinig scherpe kritiek in het Voorloopig Verslag komt het ons wenschelijk voor op deze zaak wat meer licht te doen vallen. Zooals het er thans voorstaat dreigt dit ontwerp in een verloren oogenblikje door de Kamer te worden aangenomen, zonder dat men zich rekenschap heeft gegeven van wat er eigenlijk aan vastzit, wat men bereikt en welke offers het vordert.

Men moet de voorgestelde bepalingen in twee groepen scheiden; ten eerste bepalingen bij bedrog tegen den binnenlandschen handel, ten tweede bij den invoer.

Welke goederen onder deze „Bepalingen” vallen zal bij algemeenen maatregel van bestuur worden aangegeven. Dit geeft groote onzekerheid betreffende den omvang van de te verrichten onderzoekingen en dus ook van de kosten zoowel direct als indirect daaraan verbonden. Het ware te wenschen geweest, dat althans de Memorie van Toelichting eenig duidelijk licht hierop liet vallen, maar ook onder vakmensen bestaat op dit punt de grootste onzekerheid.

De bepalingen tegen bedrog bij den inlandschen handel omvatten hoofdzakelijk, dat men de bij alge-

meenen maatregel van bestuur genoemde artikelen alleen in voorraad ten verkoop mag hebben, mag verkoopen, vervoeren, afleveren of ten vervoer in opslag hebben, indien zij aan een zekere norm voldoen. Voldoen zij hieraan niet, dan moet men duidelijk op de verpakking of anderszins de hoedanigheid en samenstelling aangeven.

Voorts is men verplicht de artikelen, die men verkoopt, bij hun werkelijken naam te noemen. Dit althans is naar wij meenen de bedoeling van art. 2, ofschoon het ons voorkomt, dat de redactie dit zeer onvoldoende uitdrukt.

Ten slotte mag men alleen dan mengsels verhandelen, vervoeren, enz. indien de samenstelling en de verhouding, waarin de bestanddeelen en de mengsels voorkomen, duidelijk zijn aangegeven. Overtreding wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste f 500; bij herhaling binnen een jaar wordt de boete verdubbeld of hechtenis van hoogstens 3 maanden opgelegd. Bovendien worden de goederen in beslag genomen en kunnen zij verbeurd verklaard worden. Bovendien is de rechter bevoegd vernietiging of onbruikbaarmaking der goederen te gelasten.

Om deze bepalingen uit te voeren, worden de ambtenaren, belast met het opsporen der overtredingen, met voldoende macht bekleed.

Wanneer wij nagaan wat feitelijk het onderscheid is tusschen den toestand, zooals hij tot nog toe was en den nieuwen toestand, zooals men dien door dit wetsontwerp tracht te bereiken, dan vinden wij dat men nu tracht te voorkomen, dat vervalschte of minderwaardige goederen verhandeld of vervoerd worden, terwijl men zich tot nog toe tegen bedrog kon wapenen door te koopen met garanties voor de kwaliteit. Dit geschiedt vrij algemeen en in vrijwel de meeste gevallen is dit een deugdelijke waarborg tegen bedrog gebleken. Het wil ons voorkomen, dat waar men nu verder wil gaan, men gevaar loopt, dat de controle vanwege den verbruiker zal verslappen, terwijl men toch wel degelijk in aanmerking moet nemen, dat men zelfs met den scherpsten opsporingsdienst niet altijd zal kunnen verhinderen, dat de eigenlijke knoeters middelen zullen vinden om door de mazen van het net heen te glippen, vooral indien de consumenten zelf minder scherp toezien daar zij zich voldoende beschermd wanen.

De tweede groep bepalingen betreft den invoer en hier ontmoeten wij groote bezwaren van de praktijk. Gesteld, dat bij den bedoelden algemeenen maatregel van bestuur ook begrepen worden stapelartikelen, als kunstmeststoffen (Chilisalpeter, Thomasslakkenmeel, kali, enz.) en krachtvoeder (lijnkoeken, cocoskoeken, sesamkoeken, enz.) komt men tot bezwaren, die zoo groot zijn, dat wij niet weten hoe zij in de praktijk moeten worden opgelost. De „Memorie van Toelichting” helpt ons al heel weinig en ook in het Voorloopig Verslag heeft men deze moeilijkheden niet behandeld. Moeten wij hieruit opmaken, dat de Minister niet bedoelt deze artikelen er onder te betrekken? Een duidelijke verklaring ware in ieder geval zeer gewenscht.

Er zij op gewezen, dat bovendien, nadat de goederen ingevoerd zijn, zij vanzelf wederom vallen onder de bepalingen gesteld voor den binnenlandschen handel, zoodat in veel gevallen het onderzoek dubbel zal plaats vinden.

De bij algemeenen maatregel van bestuur genoemde goederen kunnen slechts bij bepaalde kantoren worden ingeklaard. De ambtenaren der Invoerrechten en Accijnzen nemen monsters in duplo, die zij opzenden naar het Rijkslandbouwproefstation, dat ze onderzoekt en den uitslag mededeelt aan de douanen. Ingeval de uitslag gunstig is (d.w.z. aan de gestelde norm beantwoordt) worden de goederen ten invoer toegelaten. Is hij ongunstig, dan kan binnen veertien dagen door den belanghebbende heronderzoek worden aangevraagd. Geeft dit wederom een ongunstig resul-

taat, dan moet binnen dertig dagen „de waar aan den afzender worden teruggezonden.” Doet de geadresseerde dit niet, dan wordt „de waar” vernietigd of na het ondergaan van een bewerking ten behoeve van 's Rijks kas publiek verkocht.

Het onderzoek moet derhalve plaats vinden, terwijl de partij zich in loods of lichter in Rotterdam of Amsterdam of in wagon aan de grens bevindt. Het oponthoud zal aanzienlijk zijn en aangezien de goederen niet zoo lang in loods of lichter kunnen blijven, zal extra overlading meestal noodzakelijk zijn, zelfs in de gevallen, waarin de goederen aan de gestelde eischen voldoen. Dit brengt zeer belangrijke kosten mede, die natuurlijk verhaald moeten worden op den consument. Men overdrijft niet als men zegt, dat dit gezamenlijk zeer veel millioenen zal kosten, hetgeen men gemakkelijk begrijpt indien men in aanmerking neemt, dat het (gesteld weer dat de stapelartikelen allen onderzocht moeten worden) om honderdduizenden tonnen per jaar gaat, ja waarschijnlijk, indien de welvaart van den landbouw en veeteelt weer op het hoogtepunt van vóór den oorlog zal komen, tot over het miljoen tons. Men weet bij de tegenwoordige werklouwen en korten arbeidstijd hoe groot de kosten van overlading, loods en lichterhuur zijn en nog afgescheiden van deze belangrijke kosten, hoeveel ernstige bezwaren brengt niet de ophooping van goederen in de havens mede, vooral daar men tegenwoordig toch reeds zooveel bezwaar daarvan ondervindt.

En hoe moet het gaan met de wagons. Moeten die aan de grens geladen blijven staan. Door wien moeten de staangelden worden betaald? De coöperatieve vereenigingen koopen b.v. veel kunstmest per wagon uit Duitschland. Het spreekt wel vanzelf, dat deze coöperatieve vereenigingen nu zelf eventueel kosten zullen hebben te dragen en het is ons dan ook al bekend, dat van die zijde ernstige bezwaren tegen de voorgenomen regeling worden te berde gebracht. Bij het bestaande gebrek aan wagons is het niet wel toelaatbaar, dat het tekort op deze wijze nog zooveel verergerd wordt. Dit zou ook voor andere takken van industrie en handel groote bezwaren met zich brengen.

En nog een enkele vraag dringt zich aan ons op. Volgens artikel 5 worden er monsters in tweevoud genomen. Waarschijnlijk bedoelt men een monster in duplo b.v. van iederen wagon. Doch hoe staat het bij invoer per stoomboot, wanneer b.v. een lading van 5000 ton Chili salpeter gelost wordt. Wordt ook hiervan slechts één monster genomen of gaat dit per connossement? Het is evenwel zeer goed mogelijk, dat er voor de geheele lading slechts 1 connossement is afgegeven en hoe moet men een partij van b.v. 10.000 balen lijnkoeken bemonsteren? Neemt men uit dergelijke partijen slechts één monster, dan behoeft het nauwelijks betoog, dat dit weinig waarde heeft. Nu zegt de Memorie van Toelichting, dat de zeer giftige ricinus meerdere malen in verschillende soorten van veekoeken aangetroffen wordt. Volgens wat ons daarvan bekend is, is dit wel een eenigszins overdreven voorstelling en zou, indien men het totaalcijfer der koeien kon opgeven, die er in den loop der jaren aan gestorven zijn, dit al zeer weinig indruk maken. Gesteld echter men wenscht door onderzoek zeker te zijn met ricinus vermengde koeken (niet vervalschte, want waar het werd aangetoond, was het in zoo geringe hoeveelheid aanwezig, dat van een voordeel voor den fabrikant nooit sprake kon zijn) niet door te laten, dan is het noodzakelijk, dat men van bijna alle balen monsters neemt. Men begrijpt wat een leger van ambtenaren daarvoor noodig zou zijn en wat dit aan den Staat zou kosten. Tevens zou er een aanzienlijk percentage van de waar verloren gaan. Bovendien welk een uitbreiding zou noodzakelijk zijn van het personeel der Rijkslandbouwproefstations. En zou al dit nieuwe, moeilijk te controleeren personeel, op volkomen betrouwbare wijze de onderzoekingen verrichten? Men moet niet vergeten dat, wil men de monsters op boven-

genoemde wijze nemen, er dagelijks duizenden monsters naar de proefstations zouden worden afgezonden.

Men vindt misschien deze wijze van monsternamen overdreven, maar men zal toch moeten toegeven, dat men anders onmogelijk de absolute zekerheid krijgt, die men blijkbaar wil bereiken. Zelfs uit een enkele baal kan men twee monsters trekken, die verschillend resultaat geven.

Wat was nu de ervaring bij de ingevoerde stapelartikelen? Wat betreft veevoeder kunnen wij met absolute zekerheid mededeelen, dat de ervaring van jaren heeft geleerd, dat er van vervalsching der onder hun waren naam ingevoerde koeken weinig sprake is. Hoeveel honderdduizenden tonnen lijnkoeken zijn hier niet ingevoerd, die na gemalen te zijn, als lijnmeel werden verkocht met garanties van eiwit, vet en zuiverheid en hoeveel vervalsching is daarbij geconstateerd? Wanneer een heel enkelen keer de zuiverheid iets bleef onder de hooge norm die men hier te lande stelt (waarbij men nog in aanmerking moet nemen, dat de methode die men toepast om de zuiverheid te bepalen slechts een benaderende is), dan bestonden de onzuiverheden uit de gewone, in lijnzaad voorkomende onkruidzaden, dus was er van vervalsching geen sprake. Ook zonder het onderzoek in de havens werden deze afwijkingen bekend, terwijl overigens bekend werd een geheel op zichzelf staand geval waarbij in lijnkoek vermenging met een zeker percentage palmpitkoek werd aangetoond, hetgeen geschied was bij een fabriek, die eerst palmpitten en daarna lijnzaad geslagen had. Ook deze, overigens zeer laakbare slordigheid, bracht geen gevaar voor den vee-stapel met zich.

Ongetwijfeld zou, indien men de stapelartikelen van veevoeder en kunstmest bij invoer wilde onderzoeken, dit aan den landbouw zelf zeer veel kosten en daar tegenover zeer weinig voordeel opleveren. Bovendien zal men toch onmogelijk, gezien de straf van terugzending of vernietiging, de norm al te scherp kunnen stellen, daar men anders gevaar loopt, dat de invoer geheel onmogelijk zal zijn.

Wat betreft de terugzending of vernietiging, schijnt ons de uitvoering aan verschillende bezwaren onderhevig, vooral indien het geldt, wat vaak zal voorkomen, buitenlandsch eigendom. Tegenover dit alles staat dat de consument zich bij de tegenwoordige omstandigheden voldoende kan verzekeren tegen bedrog door te koopen op garanties, zooals die b.v. door de Algemeene Handelsvoorwaarden worden verzekerd en aangezien het waarschijnlijk den Kamerleden niet algemeen bekend is, dat de op die voorwaarden verkochte goederen onderzocht worden door dezelfde Rijkslandbouwproefstations, is het misschien goed, hierop nog eens te wijzen. Ook bij deze voorwaarden is de uitspraak van de proefstations volstrekt bindend.

Wij kunnen niet verhehlen, dat de bezwaren, die het ontwerp aankleven, belangrijk groter zijn dan de voordeelen. Het valt buiten onze beoordeeling of voor de zaaizaden een speciale regeling gewenscht is, doch voor veevoeder en kunstmest meenen wij, dat dit niet noodig is. Wel kunnen wij ons vereenigen met de strekking van art. 2, dat artikelen slechts onder hun werkelijken naam verkocht worden, terwijl er ook weinig bezwaar bestaat den onderzoekingsdienst, die nu reeds bestaat, wat te verscherpen.

Het is te hopen, dat Kamerleden aan dit wetsontwerp voldoende aandacht zullen schenken en dat het althans in zijn tegenwoordigen vorm niet wordt aangenomen.

W. C. B.

JAPAN, CHINA EN NEDERLAND.

II.

De in het vorig nummer opgesomde feiten omtrent Japans optreden en houding tegenover China kunnen aanleiding geven tot het vormen van een meening, dat de ellendige toestand waarin het laatstgenoemde land op het oogenblik verkeert, grotendeels

te wijten is aan de China-politiek van Japan. Terwille der rechtvaardigheid moet er echter op gewezen worden, dat de westersche grootmachten Japan in deze roofpolitiek als voorbeeld hebben gediend, en voorzoover ze door den europeeschen warboel niet te veel in eigen huis te doen hebben, nog dienen. Dit billijkt Japans optreden natuurlijk volstrekt niet en de vroeger vermelde feiten zijn slechts naar voren gebracht om aan te toonen hoe de verhouding tusschen beide Oost-Aziatische machten er op het oogenblik uitziet en welke gevolgen een enge vriendschapsbond tusschen Japan en Nederland bij het chineesche volk teweeg kan brengen.

Rusland, Engeland, Duitschland, Frankrijk (soms als België vermond), Italië en de Vereenigde Staten hebben sinds lange jaren onder allerlei mooie namen en klinkende leuzen een voor China zeer verderfelijke politiek gevolgd, die des te gunstige materiele resultaten opleverde naarmate de Man Chu regeering zwakker en de omwentelingsbeweging, strevend naar den val dier dynastie sterker werd. Er is jaren lang geschermd met het motto „De politiek der open deur”, welke opening echter nooit grooter mocht zijn dan een kiertje, waardoor alleen de deurwachter slechts toegang had. Vóór 1904 beheerschte Rusland de „open deur”, die toegaf gaf tot Mongolia en Mantsjoerije, Engeland, Tibet en het Yang tze kiang-bekken, Frankrijk Yun Nan en Kwang Hsi, Duitschland Shan Tung. De wijze waarop die grootmachten hun invloed hebben uitgebreid geschiedde volgens hun eigen politieke methoden en imperialistische schrijvers van al die naties hebben zich uitgesloofd om in talloze en dikke boeken de heilmiddelen hunner eigen politiek aan te prijzen en die hunner tegenstanders af te breken en te verwerpen.

Vergelijkt men de japansche politiek met die van de westersche machten, dan kan men hoogstens vaststellen, dat ze in graad verschilt, maar in wezen dezelfde is. Hoogstens gingen de politici en diplomaten der westersche machten wat behendiger en geslepen te werk dan de japansche en van deze laatsten kan men met zekerheid zeggen, dat ze er steeds voor uitkomen waarom het hun te doen is, terwijl de westersche grootmachten zich meer laten voorstaan op hun „hulp”, zonder welke het China niet mogelijk zou zijn zich een eervolle plaats in den rij der volkeren te verschaffen.

Het is ongetwijfeld waar, dat het tientallen eeuwenlange isolement niet alleen voordeel aan China heeft gebracht en dat de terughoudendheid en vijandigheid jegens alles was niet chineesch was van de meesten der chineesche staatslieden vóór 1900 het land veel schade heeft berokkend, maar het is zeer de vraag of de ongevraagde „hulp”, die het Westen China heeft aangeboden en opgedrongen nu wel zoo duur betaald moet worden, dat ze een verdeling van het chineesche rijk in invloedssfeeren, waarin ieder der helpers een voor zich voordeelige politiek kan voeren, tengevolge moet hebben. Bovendien sluimeren in het chineesche volk, dat aan intellect de meeste westersche volkeren overtreft, zooveel sterke krachten, dat de tijd wel niet ver meer zal zijn, waarop China voor verdere dergelijke „hulp” beleefd doch dringend zal bedanken.

De europeesche oorlog verplaatste het evenwicht der economische machten van den Atlantischen naar den Stillen oceaan, en door het bezit zijner koloniën heeft Nederland als aziatische mogendheid gewonnen, wat het in de 19de eeuw als europeesche mogendheid aan belangrijkheid had verloren. Het is niet noodig uit te weiden omtrent de economische en strategische positie die Insulinde in het Verre Oosten inneemt, maar van meer belang eens na te gaan welke gevolgen een vriendschapsverbond met Japan of een andere in dat gedeelte der aardbol dominerende macht met zich meebrengt. In Indië wonen menschen van verschillend ras en zede, en het chineesche element bekleedt

er sedert eeuwen een belangrijke plaats. In den handel spelen ze een belangrijke rol en worden als zoodanig zeer gewaardeerd.

Eén der meest opvallende kenmerken is de vaste band, die hen met hun oorsprongsland verbindt, met welk laatste ze steeds in nauw contact blijven. Nederlandsch-Indië speelt in de chineesche emigratie een zeer vooraanstaande, zoo niet de meest vooraanstaande rol. De mij ten dienste staande cijfers volgen hieronder en zijn overgenomen uit de engelsche vertaling van L. Richard's „Géographie de l'empire de Chine.”

Shang Hai, Tsusewei Press. 1908.

Op bladz 478 vindt men ten aanzien der emigratie:

„The number of foreigners who have settled in China is very limited. On the other hand the proportion of Chinese who go abroad is considerable. Emigration has in fact assumed great importance and would increase were it not for the restrictions placed upon it by certain powers. It is especially in Mongolia and Manchuria that large numbers of Chinese emigrants are found, from 10 to 15 millions and perhaps more. According to the last official investigation the number of Chinese abroad (exclusive of students) is approximately as follows:

Hongkong	314.390	Canada	12.000
Macao	74.560	U. S. A.	150.000
Formosa	2.258.650	Mexico	3.000
Philippines	84.000	Cuba, Porto Rico, } Jamaica..... } Trinidad en Brit. } Guiana..... } } }	90.000
French China ..	1.023.500 }	10.000
Annam	197.000	Peru.....	45.000
Siam	1.500.000	Chili	7.000
Burma.....	134.600	Brazil	20.000
Straits	1.300.000	Mauritius	3.150
D. E. I. & Java..	1.825.700	S.-Africa.....	5.000
Russ. Asia.....	37.000	Transvaal	8.200
Korea	11.200	Europe	1.760
Japan	17.700		
Sandwich Isl. ..	27.000		
Australia	35.460		
Pacific Isl.....	20.000		
		Total....	9.216.000

Van de ongeveer 10 miljoen Chineezzen buiten China woonachtig komen in 1908, dus pl.m. 20 pCt., voor Nederlandsch-Indië. Dat de schrijver emigranten in Mongolia en Mantsjoerije ook telt bij diegenen, die niet in het Chinesche rijk wonen, komt geheel voor zijn rekening.

De chineesche regeering heeft nooit nagelaten de soevereiniteit over beide landstroken voor zich op te eischen.

Formosa dat eerst sedert den oorlog van 1894 een japansch wingewest is en met meer dan 2 miljoen op de lijst voorkomt, kan m.i. moeilijk tot de emigratielanden gerekend worden, evenmin als Fransch-China, Annam en de steden Hongkong en Macao.

De hiergenoemde landen en steden niet meegetrekkend, wordt het aantal emigranten verminderd tot 4.347.900, zoodat feitelijk in onze Oost-Indische koloniën ongeveer 40 pCt. der buiten China toevende Chineezzen wonen.

Het aantal Japanners, dat zich in onze koloniën gevestigd heeft, staat daarbij verre ten achter. Ook hier kon ik geen gebruik maken van nederlandsche gegevens en moet volstaan met de vermelding wat Karl Haushofer hierover schrijft in zijn „Dai Nihon” „in der Südasiatischen Inselwelt einige 20.000,” „davon in Java 2000.”

Ofschoon ook zij, zooals bekend groote belangen in Indië vertegenwoordigen is het economisch leven daar van hen op geen stukken na zoo sterk afhankelijk als van de zich in Insulinde bevindende Chineezzen, en zijn zij numeriek sterk in de minderheid.

Een speciaal gesloten officieel of semi-officieel vriendschapsverbond tusschen Nederland en Japan zou, gezien de tegenwoordige verhouding tusschen China en Japan, dan ook stellig kwaad bloed zetten, zoowel in China, als onder de Chineezzen in Ned.-Indië.

Bovendien is het niet steeds voordeelig een sterken

vriend in den arm te nemen, tenzij men zelf minstens over even sterke krachten beschikt. Ongetwijfeld is dan ook de tot heden door Nederland gevolgde politiek, om zich buiten onze koloniën in Oost-Azië geen speciale kennissen te zoeken, de beste.

Intusschen publiceerde de avonduitgave van het „Handelsblad” van 12 April j.l. een op 6 April door de Eastern Service uit Tokio verzonden telegram van den volgenden inhoud:

De Chinesche regeering zal aandringen op wijziging van het Chinesch-Nederlandsch verdrag, daar de omstandigheden sterk ten gunste van China zijn veranderd.

en teekent daarbij aan:

Er bestaat een handelsverdrag tusschen China en Nederland, waarbij evenals voor alle z.g. verdragsmogendheden ook voor Nederland, de exterritorialiteit voor zijn onderdanen werd bedongen. In het Statesman Year Book van 1919 werd hiervan gezegd: „Alle verdragsmogendheden hebben dit recht behouden en zullen het alleen opgeven, „wanneer het hun gobleken zal zijn, dat de aard der Chinesche wetten, de Chinesche bestuursmethode en andere overwegingen haar voldoende waarborgen zullen zijn voor zulk een handelwijze.”

In verband daarmee mag worden vermeld, dat de „North China Herald” van 24 Januari mededeelt, dat de Bond van Overzee-Chineezzen¹⁾ een speciale vergadering hield op 17 Januari j.l., waarbij leden van Kuang Tung en Fu Kien-vereeningen²⁾ werden uitgenoodigd ten einde te discuseeren omtrent de bestaande verhouding tusschen China en Chineezzen in hunne betrekkingen tot Holland. Ter vergadering waren twee afgevaardigden uit Ned.-Indië, de heeren Hsiung Hsi-chi en Han aanwezig, die verklaarden, door chineesche kooplieden in Nederlandsch-Indië te zijn afgevaardigd, om de regeering te Peking zekere verzoekschriften te overhandigen, en nadat de heeren Lee en Yang Tcheng gesproken hadden, werden de volgende besluiten aangenomen.²⁾

1°. Een vereeniging te stichten met het doel het vraagstuk der nationaliteit van overzee Chineezzen te bestudeeren.

2°. Het indienen van een verzoekschrift door de Vereeniging van Overzee Chineezzen, *vragend een herziening van het Chinesch Hollandsche verdrag.*

3°. Het indienen van een verzoekschrift door iedere en alle vereenigingen, samengesteld uit Chineezzen, afkomstig van Kuang Tung en Fu Kien, ieder voor zich afzonderlijk hetzelfde vragend.

4°. Een officieel schrijven te richten, ondertekend door alle Kuang Tung en Fu Kien vereenigingen en de Vereeniging van Overzee Chineezzen aan de Tuchuns (Legeroversten), Shenchangs (Provincieraad ouderlingen), Provinciale Staten, Opvoedkundige Vereenigingen, Kamers van Koophandel, Landbouwvereenigingen en andere correct geconstitueerde lichamen, welk schrijven een oproep zal inhouden tot ondersteuning van het verzoek tot herziening van het bedoelde verdrag.

Is de mededeeling van het „Handelsblad” juist, dat het Handelsverdrag van 1865, en speciaal de exterritorialiteit bedoeld wordt, dan staan wij hier voor een gebeurtenis van niet te onderschatten beteekenis. Immers, een aanvraag tot herziening van het verdrag, uitgaande van de Vereeniging van Overzee-Chineezzen zal hoogstens aansturen op een verbetering der bestaande conditiën ten gunste der Chineezzen.

Het hier bedoelde tusschen Nederland en China bestaande verdrag, werd den 6den October 1863 te Tientsin gesloten en wordt in het „Staatsblad” no. 119 van den 5den October 1865 genoemd, een *tractaat van vriendschap en handel*. Het heeft oom. betrekking op zeehavens opengesteld voor Nederlandsche koop-

¹⁾ De provinciën (eigenlijk „Staten”) Kuang Tung en Fu Kien liggen in het zuiden van China aan zee, en leveren het groote aantal chineesche emigranten dat gedurig naar Indië stroomt. Ze maken deel uit van de japansche „invloedsfeer.”

²⁾ De namen Hsiung Hsi-chi en Yang Tcheng klinken niet zuid-chineesch, maar waarschijnlijk heeft de schrijver in de „North China Herald” de Shanghai-klanken der chineesche teekens gebruikt.

lieden (art. 2), Nederlandsche Christen zendelingen (art. 3), exterritorialiteit (art. 6), zeerooverij (art. 7) en werd gesloten in den tijd, toen Japan de eerste trede van de trap zijne economisch ongekend snelle ontwikkeling beklom en de faam der „Medusa” hier te lande op aller lippen zweefde.

De berichten van het „Handelsblad” en „North China Herald” zijn enigszins vaag omtrent de belangrijkheid der personen, die een dergelijk verzoekschrift indienen, en zonder hierop verder in te gaan zou meer licht in deze zaak zeer gewenscht zijn.

Blijvend bij de quaestie der exterritorialiteit, meen ik te mogen aanstippen, dat deze verhouding haar oorsprong vond in de overeenkomst die China in 1689 te Nertschiensk met Rusland sloot, waarbij bepaald werd, dat onderdanen der beide staten *op beider gebied* eventueel door hunne eigen regeeringsambtenaren zouden worden gevonnist. Dit verdrag was echter wederkeerig, en verschilt van de exterritorialiteits overeenkomsten in lateren tijd met andere mogendheden gesloten. De text dezer latere verdragen komt behoudens enkele noodzakelijke veranderingen overeen met die van het Fransch-Chineesche verdrag van 1844:

„Les Français qui se trouvent dans les cinq ports dépendent également, pour toutes les difficultés ou les contestations qui pourraient s'élever entre eux, de la juridiction française. En cas de différends survenus entre Français et étrangers il est bien stipulé que l'autorité chinoise n'aura à s'en mêler d'aucune manière.”

De clause in het Nederl.-Chineesche tractaat van 1865 luidt als volgt (pag. 4, art. 6, 1e al.):

Geschillen tusschen Nederlandsche onderdanen zullen door bemiddeling van den plaatselijken consul buiten tusschenkomst der Chinese Regering worden geregeld. In geval geschillen tusschen Nederlanders en Chinezen, zullen de beiderzijdsche overheden trachten de partijen over te halen tot eene schikking in der minne, doch mogt zulks niet gelukken, met elkander in overleg treden en naar regt uitspraak doen.

Een fransche text van het Nederlandsch-Chineesche tractaat kon ik niet vinden, en evenmin nagaan, of een dergelijke text bestaat.

De quaestie der exterritorialiteit is zeer begrijpelijk, velen Chinezen een doorn in het oog, en ofschoon het vormen van al deze kleine „staatjes in den chineschen staat” oorspronkelijk door het groote verschil in ras en zede voor den in China toevenden westerling gerechtvaardigd was, moet de onpartijdige beoordeelaar toegeven dat het streven naar afschaffing dezer bevoorrechtiging, van Chineesche zijde eveneens begrijpelijk is.

En te meer, omdat buiten China wonende Chinezen in de landen waarheen zij emigreeren volstrekt niet deze rechten genieten.

Voor zoover Nederlandsch-Indië betreft, werd in 1896 de privaatrechterlijke toestand der Chinezen in Indië opnieuw geregeld, en mag worden aangevoerd, dat in zijn „Aanbieding der ontwerpen aan Z.E. den Gouverneur van Ned.-Indië”, de directeur der Justitie Mulock Houwer, memoreert, dat aan twee voorwaarden moest worden voldaan:

- 1°. dat van den Staat geen financieele offers mochten geëischt worden, welke aan de uitvoerbaarheid eener nieuwe regeling zouden in den weg staan;
- 2°. dat de nieuwe regeling moest geschieden in den geest der Chineesche zeden en gewoonten.¹⁾

Deze regeling tast echter nergens de jurisdictie der Ned.-Indische regeering aan, en in het „Besluit van 16 Augustus 1911 bevelende de plaatsing in het „Staatsblad” (no. 280) van de op 8 Mei 1911 tusschen Nederland en China gesloten consulaire overeenkomst,” luidt art. 2 ook weer:

De Consuls-Generaal, Consuls, Vice-Consuls en Consulaire

¹⁾Pag. VI „Fromberg”. Nieuwe regeling van den privaatrechterlijken toestand der Chinezen, ontworpen op last der regeering van Nederl.-Indië, Batavia 1897.

Agenten van China worden beschouwd als handelsagenten, *ter bescherming van den handel* hunner landgenooten in hun consulaire ressort.

Zij zullen verbijf houden in de havens van de overzeesche bezittingen of koloniën der Nederlanden, aangeduid in hunne commissie *en zijn zoowel aan de burgerlijke als aan de strafwetten van die bezittingen of koloniën onderworpen behoudens de uitzonderingen, welke deze overeenkomst te hunnen gunste vaststelt.*

Het bericht van de Eastern Service in het „Handelsblad” zegt o.m., dat een herziening noodig wordt geacht: „*daar de omstandigheden sterk ten gunste van China zijn veranderd.*”

Dit laatste mag echter wel aan een nauwkeurig onderzoek worden onderworpen. Want niet alle Chinezen zijn van meening, dat het reeds zóó ver met China is. Zoo meent b.v. de reeds aangehaalde Si-Gung Cheng M. A. B. Sc. (Econ.)¹⁾, dat China, alvorens te kunnen overgaan tot afschaffen der exterritorialiteitsrechten eerst het gevangeniswezen moet hervormen. De thans (Augustus 1919) bestaande zijn niet anders dan vervuilde holen waar in een beperkte ruimte vele menschen worden saamgeperst. Ze moeten zoodanig verbouwd en van sanitaire inrichtingen worden voorzien, dat eventueel westerlingen zonder schade voor hunne gezondheid er kunnen worden opgeborgen.

Vervolgens moet China in het bezit komen van een burgerlijk wetboek, een wetboek van koophandel en bovendien zijn strafwetgeving grondig hervormen, opdat aangeklaagden en aanklagers alvorens voor den rechter te verschijnen, weten, waaraan zij zich hebben te houden.

Ten derde moet China kunnen beschikken over een groot aantal geschoolde rechters, die in staat zijn de wetten kundig en rechtvaardig ten uitvoer te brengen. Ongetwijfeld (vervolgt Cheng) zal China mettertijd deze drie dingen in vervulling brengen en beweegt zich reeds snel in die richting, maar het is gemakkelijk te begrijpen, dat in een land van zoo enorme uitgestrektheid en bovendien nog geteisterd door politieke woelingen en behept met een financieele chaos, dergelijke hervormingen eerst na eenigen tijd de westerlingen kunnen bevredigen. Twintig jaar zullen er wel noodig zijn voordat de totale afschaffing van exterritorialiteitsrechten een voldongen feit is geworden.

Tot zoover Cheng, die, zooals intusschen duidelijk blijkt, ondanks zijn bedenkingen tegen de tegenwoordige wijze van rechtspraak en het gevangeniswezen, toch wel degelijk voorstander is van afschaffing der exterritorialiteitsrechten.

Inmiddels moet er nogmaals op gewezen worden, dat het bericht der Eastern Service uit Tokio afkomstig is. De aanvragen tot herziening van het Nederl.-Chineesche verdrag, gaat uit van Chinezen afkomstig uit provinciën waar Japan's invloed met den dag sterker wordt, ondanks den tegenstand der Chinezen zelf. De tegenwoordige Chineesche regeering te Peking wordt in de „North China Herald” scherp aangevallen en beschuldigd, geheel te worden beïnvloed door japansch militarisme.

Dat het verzoek uitgaat van Overzee-Chinezen uit Nederl.-Indië is niet geheel onbegrijpelijk, omdat, zooals vroeger aangetoond, in Indië het grootste aantal der Chineesche emigranten toeft, en in Nederlandsch-Indië de politiek der *Open Deur*, in tegenstelling met dat wat anderen onder die uitdrukking verstaan, *werkelijk is doorgevoerd.*

Maar het is ongetwijfeld van belang, dat eens grondig wordt nagegaan, welke machten feitelijk achter de aanbieders van het verzoekschrift staan.

Om nog eens terug te komen op de thans heersche zeer slechte verhouding tusschen China en Japan, meen ik te mogen opmerken, dat het ongetwijfeld verre de verkiezen is, dat Nederland zich vrienden zoekt en vriendschapsbonden sluit met vol-

¹⁾ Modern China. Oxford. Clarendon Press, 1919, pag. 187.

keren *binnen* de grenzen van Insulinde, dan dat het zich aansluit bij een machtigen staat, die in het Verre Oosten nu juist niet de onverdeelde sympathie geniet zijner naaste en verre bureu.

G. VAN GELDER.

Amsterdam, Mei 1920.

N a s c h r i f t. — Omtrent het aantal Chineezen in N.-O.-I. heerscht verschil van meening. In het jaarschrift: *China in 1918* wordt op blz. 113 de chineesche bevolking in Indië op 700.000 zielen geschat.

De encyclopaedie van Nederl.-Indië 2e druk 1917 geeft op blz. 487 als totaal in 1905 563.449. Of de tijdelijk emigreerende Chineezen hier onder vallen, is niet duidelijk, evenmin of de in Indië als Nederlandsch-Indische onderdanen ingeschreven Chineezen in dat getal berekend zijn.

De titel „North China Daily Herald” is onjuist. Het bewuste blad heet „North China Herald” en is de wekelijksche uitgave van de te Shang Hai verschijnende „North China Daily News”.

DISCONTO-VERHOOGING BIJ OVERVLOED OF BIJ SCHAARSCHTE VAN RUILMIDDELEN?

Waar de heer G. M. Boissevain mij „tart om te bewijzen, dat Pierson hem een dementi zou hebben gegeven, waar hij beweerde, dat onder zekere omstandigheden aanleiding bestond voor disconto-verhoging”, ben ik hem een kort antwoord schuldig

Die „zekere omstandigheden” hielden in „schaarschte van ruilmiddel”. Ik heb de vorige maal een dozijn plaatsen bij Pierson geciteerd, waarin deze zegt, dat gouduitvoer en disconto-verhoging plaats vindt bij *overvloed* van ruilmiddel en *alleen* dan plaats vindt; daarmee is naar het mij voorkomt het gevraagde bewijs geleverd. Meent de heer Boissevain, dat volgens Pierson *ook* bij schaarschte van ruilmiddel goud wordt uitgevoerd (waarmee P. dan in strijd met zich zelf zou komen!), dan had het aan hem gestaan dat te bewijzen. Ik heb hem de vorige maal daartoe beleefd uitgenoodigd. De heer Boissevain is echter in gebreke gebleven, dat bewijs te leveren. Hij kan van mij niet het bewijs vragen, dat Pierson zoo iets *niet* geschreven heeft. Een negatief bewijs is nooit te leveren. Ik durf intusschen beweren, dat zulk een plaats bij Pierson niet te vinden is, omdat ze in tegenspraak zou zijn met al wat Pierson geschreven heeft.

Intusschen blijkt nu wel de oorzaak van de afwijkende meening van den heer B. Volgens hem is er „schaarschte van ruilmiddel”, zoolang er credietvraag bij de Bank is. Daar er altijd credietvraag bij de Bank is, mits de rente niet al te hoog is, is er dus volgens den heer B. vrijwel altijd schaarschte van ruilmiddel, en in ieder geval dan, wanneer de rente laag, en het ruilmiddel, in de taal van Ricardo en Pierson, dus juist ruim is. Wanneer men dus de uitdrukkingwijze van den heer B. gaat gebruiken, is er inderdaad reden te over voor allerlei misverstand.

Zulk misverstand heeft echter van Ricardo tot Pierson nimmer bestaan. Daaruit blijkt afdoende, dat de heer B. iets nieuws voorstelt, en dat dat nieuws niet iets goeds is. Het zal dus wel zoo verstandig zijn, zich maar bij het oude en beproefde te houden.

Hoe gebrekkig de terminologie van den heer B. is, blijkt ook daaruit, dat hij zelf in dit artikel de term: „ruimte van ruilmiddel” in een van de laatste alinea's weer in den zin van Ricardo gebruikt. Daar spreekt hij van „ruimte van ruilmiddel, veroorzaakt door overmatige uitgifte van ongedekt fiduciair ruilmiddel”. Maar zulk een uitgifte komt er alleen, als er „grootte credietvraag” is, en dan is er juist (volgens den heer B.) schaarschte van ruilmiddel.

Intusschen is nu uit dit artikel van den heer B. duidelijk geworden, dat hij niet meer volhoudt, wat aanvankelijk zijn stelling tegen Mr. Van Gijn was, dat het disconto verhoogd moet worden, wanneer het ruilmiddel schaarsch is, maar dat dit slechts in één be-

paald, door hem genoemd geval gebeuren moet. Volkomen eens blijkt de heer B. het met den heer Van Gijn te zijn, dat er in het meest voorkomend geval van ruilmiddelovervloed (in den ouden zin) d.w.z. bij overmatige uitgifte van ongedekte biljetten, aanleiding tot verhoging, niet tot verlaging van disconto zal zijn.

Aanleiding tot verlaging is er echter volgens den heer B. in alle gevallen, waarin bij overvloed van ruilmiddel (en ook hier gebruikt de heer B. dit begrip weer in den ouden zin) de circulatiebank geen reden heeft om gouduitvoer tegen te gaan, omdat haar goudvoorraad voldoende is. Ook dit is een nieuwe leer; volgens de grondbeginselen van Pierson is er in zulk een geval geen reden hoegenaamd voor renteverlaging, en de heer B. zelf noemt ook geen enkele reden, zoodat wij omtrent den grondslag zijner leer in het duister tasten.

Intusschen, wat daarvan zij, voldoende is nu wel aangetoond, dat Prof. Van Gijn gelijk had van nieuwe beginselen te spreken.

Het spijt mij, dat ik het zoo oneens moet zijn omtrent Pierson's opvattingen met een man, die een halve eeuw met Pierson samengewerkt heeft, maar de heer Boissevain zal de eerste zijn om te erkennen, dat alle persoonlijke consideratie moet wijken voor de uiting van een op goede gronden rustende overtuiging.

E. C. VAN DORP.

N a s c h r i f t. — De Redactie heeft de vriendelijkheid gehad, mij van bovenstaand artikel kennis te geven vóór de publicatie daarvan en mij in de gelegenheid te stellen, daaraan mijnerzijds een kort antwoord toe te voegen.

Gaarne maak ik van de aangeboden gelegenheid gebruik en mijn antwoord zal inderdaad zeer kort zijn.

Ik zie toch werkelijk het nut niet in van een dergelijk twistgeschrift.

Zoo verwijst Mr. Van Dorp weder naar hare vroegere citaten uit Pierson's geschriften, maar zij doet dit zonder dat door haar in aanmerking wordt genomen, wat ik over die citaten opmerkte. Zóó komen wij niet verder.

In het algemeen valt te zeggen, dat voortzetting onzer polemië slechts zou leiden tot herhaling van wat reeds vroeger geschreven werd.

Ik bepaal er mij dan ook toe de belangstellende lezers te verwijzen naar den inhoud mijner vroegere artikelen.

Maar uitdrukkelijk verzoek ik onzen lezers, die er belang in stellen te weten, wat mijne zienswijze is over de behandelde onderwerpen, te lezen, wat ik zelf geschreven heb en niet er zich toe te bepalen om kennis te nemen van wat Mr. Van Dorp mij laat zeggen en van de daaraan door haar verbonden gevolgtrekkingen.

Dat ik mij daarmee in geen enkel opzicht vereenig, vereischt geen betoog.

G. M. BOISSEVAIN.

26-6-20.

LONDENSCHER CORRESPONDENTIE.

Parlementaire debatten over den Volkenbond en de petroleumpositie van Mesopotamië; de wisselkoers op Britsch-Indië.

Onze Londensche correspondent schrijft ons d.d. 26 Juni j.l.:

The centre of political interest towards the end of last week was transferred to foreign politics. Of the decisions of the Boulogne Conference so far as the financial problems are concerned little is known, except that the problem of shearing the sheep is now accompanied by the further problem of dividing the wool. It is perhaps best to await the results and conclusions of the Spa conference, which must be communicated in a fuller manner than those of the hasty conference of last week-end before discussing

the problem any further. The exchanges continue to register the aspirations of the speculative market; whether the „bulls“ will ultimately reap their harvest remains to be seen.

More important immediately are the series of debates centering on the League of Nations and the oil position of Mesopotamia. On Wednesday, 16 June, the House of Commons was invited to give a second reading to the Nauru Island Agreement Bill, a legislative proposal which has roused the bitter attack of the more prominent supporters of the League, as absolutely inconsistent with the covenant in letter and spirit. What is Nauru Island? It is a small island in the Pacific, which as the official spokesman of the Government put it in debate, is simply a phosphate rock. It represents an immensely valuable storehouse of this important raw material. The island, under German sovereignty before the war, passed into the hands of the Entente by conquest, and was transferred under the peace Treaty as a mandatory area to the British Empire. The phosphate deposits were exploited by an English Company, though it appears that there were important German holdings, which were of course seized by the State at the outbreak of war. It now appears that on July 2, 1919 an agreement was made between the Governments of the United Kingdom, Australia, and New Zealand by which the Company was to be bought out, the Government of the island was to pass into the hands of an Administrator, whilst the working of the phosphate deposits was to pass to a body of three Commissioners, one to be appointed by each of the Governments concerned. But the important articles are those regulating the distribution of the product, and it was these clauses which especially attracted attention. Firstly, the three governments have a prior claim to the deposits; the amounts allotted to each government are for home consumption and not for export: no phosphates may be sold or supplied to any other place other than the three countries named, except with the unanimous consent of all the Commissioners; any Government not taking up its full allotment must allow the other two governments to take over the amount in the defined ratio if they wish. The financial arrangements are as follows: the three governments obtain their contingent at cost price which must be uniform for all three, but „any phosphates not required by the three Governments may be sold by the commissioners at the best price obtainable,“ that is, at current world prices. The debate on this bill covered a wide ground, but the important aspects concerned the relation of this policy to the Mandatory policy embodied in the Peace Treaty. Had the Government the right to dispose of the products of the island and of its administration without the consent of the members of the League or the Council? Was it not a flagrant violation of the provision as to the open door in the Mandatory areas? And if the Government of the United Kingdom was to violate the Provisions of its own treaty on selfish grounds, what was to save the League from contempt and the country from the suspicion of crude materialism? These were the points of view put with great force by Lord Robert Cecil¹⁾ and his Brother, Lord Hugh Cecil, Mr. Asquith and others, not all of whom are friends of the League, and who frankly regretted that it was necessary to violate the Covenant in order to safeguard the interests, as conceived by them, of the Empire. The reply to these attacks lay in the hands of the Leader of the House of Commons, Mr. Bonar Law, and is not devoid of interest.

There is nothing in the proposal, in effect, said Mr. Law, which in any way reflects on the devotion of the British Government to the League. The League can always disapprove of the terms of the agreement.

¹⁾ Zie Pag. 565 van dit nummer. — Red.

It appears however that this reply conceals a difficulty: will the Government allow a possible modification not only of the administrative clauses of the measure, but also of the economic? This point was not specifically dealt with at first by Mr. Law, but it appears from a later reply which he made that the official view is, that a distinction must be drawn between the financial rights of the new owners and the administrative rights. The former it acquires from the old owners and are not subject to control. It is obvious that this theory, if adhered to, will mean that the open door in Mandatory areas will be imperilled, if the State becomes universal owner by buying out other concessionaries, and this point also was raised in debate.

It only remains to add that it now appears as if the Government does not intend to submit this question to the League at all.

The problem of Mesopotamia and Mesopotamian oil was raised again this week. On Tuesday, the Undersecretary for Foreign Affairs said, in answer to a question that the only agreement entered into by the British Government for the disposal of oil was with France: no restrictions had been placed on the use to which oil, covered, by this agreement, was to be put; on the same day the Leader of the House, Mr. Bonar Law, asked to declare the oil policy of the Government, in Mesopotamia, said that the mandate was not yet formulated and that until the future government of Mesopotamia is constituted, there can exist no authority competent to grant new concessions. The matter was raised again in the course of the debate on Thursday. The Premier, replying to Mr. Asquith, stated that „there is no arrangement of any sort or kind with any Company“, on the contrary „the whole of the property will belong to the Arab State, subject to any arrangements which were made before the War with Turkey.“ At the same time, the Premier strongly protested against the view that the League was competent to distribute mandates, this might lead to intolerable consequences from the allied standpoint. Whether the Arab state is to get much is rather doubtful, if it is the case that the whole of the oil in the Mosul region had already been conceded by the Turkish Government to the Turkish Petroleum Co. in June, 1914, as the Press to-day states. The German share in this concession (25 pCt. of the whole) will now pass to France: but it remains to be seen if the „All-British school“, which finds its journal in the „Daily Express“ owned by Lord Beaverbrook, to whom Premier owes much, will not oppose the retention of the concessionary rights of this company: whilst the generosity of the Premier's intentions will hardly satisfy the Opposition.

The Krassin mission has been the subject of some pessimistic comment: the dangers to which I pointed last week led to the statement that at a private meeting between the Premier and M. Krassin something like an ultimatum was delivered, and that as the Soviet authorities were determined not to yield the point except as part of a policy of general recognition, failure of the negotiations was inevitable. An official dementi was issued subsequently, and the Herald states this morning that Moscow is prepared to concede the recognition of British private debts, whilst the paper maintains its pessimistic attitude in its leading article. At the Labour Party congress an overwhelming vote was against union with the Third International at Moscow: at the same time it should not be imagined that the attitude of the British Government is not regarded with considerable suspicion. The party as a whole would welcome the restoration of trade, though it shows that the ideology of Lenin has no hold over the masses of the workers in this country.

The difficulties of the Indian exchange have led to very important changes this week. I must

correct my statement in my last letter. The internal ratio was 15 : 1, at which gold was legal tender; the outward rate was 10 : 1, which would give a sterling rate of 1 rupee to 2/4 approximately, since paper sterling is depreciated in terms of gold.

Henceforward gold ceases to be legal tender at the ratio 15 : 1, though for 21 days after June 21, 1920 gold will still be received at this rate by the Government. The Indian Government proposes to establish a new legal tender ratio of 10 : 1. The restriction on the import of gold bullion and foreign coined gold is removed as from June 21, and after the expiry of the 21 days, the import of British gold coin will also be freed. Since the market price of gold has fallen below the official ratio, the smuggling of British coin for conversion has occasioned difficulty. At the same time, the Indian Government has altered the selling price of drafts on London: the rate is altered to 1/11¹⁰/₃₂ and 1/11¹⁴/₁₆ for immediate and deferred remittances respectively. At these rates £ 1.000.000 will be sold weekly until further notice. These changes seem to be generally welcomed, though the Bombay correspondent of the „Times” reports much dissatisfaction there.

For the first time in the history of English banking, it seems that a strike is likely to occur: the Scottish banks and their employes are at issue on the question of the creation of a „Whitley Council” i.e. a council representative of the banks and the employes as a whole. The case of the banks seems to be that the confidential nature of the banking relations imposes a certain restraint on the degree to which conditions can be discussed over the industry as a whole. Should a strike occur, it can hardly help having important reactions on the conditions south of the border especially as the relations between English and Scottish banks are so much closer than they were. The question of a sympathetic strike has so far not even been raised, but it will be interesting to watch developments.

The Bank Return this week shows considerable movement in the Deposits and the Securities in the Banking Department. Public Deposits have declined by £ 3.389.518: other Deposits by £ 14.079.716: Government Securities have fallen by £ 17.798.935, though discounting at the Bank has increased the other Securities by £ 1.326.988. The note circulation is up £ 1.074.515: at the same time, Coin and Bullion increasing by £ 125.302; the net fall in the Reserve is £ 949.213 so that in view of the decrease in Deposits, the reserve ratio has improved to 15% pCt. The Currency Note Account shows a very small fall in the circulation of £ 84.000: the Gold and Bank of England cover against Treasury notes is unchanged. The floating debt stood at £ 1.291.314.000 on June 19th. Treasury bills are up by £ 794.000: whilst £ 10 millions has been repaid to the Bank, and £ 500.000 to Government departments.

A further bank amalgamation is announced: the National Provincial Bank absorbs one of the few remaining provincial banks, the North-Hamptonshire Union Bank. The position in the Cotton Industry still gives room for anxiety. Wholesale prices are on the

whole easier, though breadstuffs and feedingstuffs are harder.

It is now certain that the railways will not be taken over by the Government: but since the full details of the new scheme are not yet available, comment will be reserved till the Government issues the White Paper we are promised.

AANTEKENINGEN.

De Rekening-courant-Saldi der Nederlandsche Bank. — Ten gevolge op de beschouwingen over goudafgifte door circulatiebanken, die in het vorig nummer werden overgenomen, volgt hieronder hetgeen de President der Nederlandsche Bank over bovenstaand onderwerp in zijn jongste verslag schrijft:

De rekening-courant saldi credit wijzen naar verhouding grootere wisselingen aan. Deze gelden, voornamelijk van bankiers en eenige groote lichamen, moeten om verschillende redenen voor de eigenaren beschikbaar blijven en zijn dus voor beleggingen in de markt niet bestemd. Aan dit doorlopend hoogere cijfer werken ook indirect belangrijke bedragen van het buitenland mede, voor welker aanwezigheid in ons land vroeger geen reden bestond.

Het vraagstuk, in hoeverre in ons land eene inflatie geacht kan worden te bestaan door eene overdadige hoeveelheid ruilmiddelen in omloop, houdt ons voortdurend bezig.

Het is natuurlijk zeer moeilijk om op dit punt een juist oordeel uit te spreken; op den duur zal alleen de geschiedenis eene uitspraak hierin kunnen doen. Bij de beoordeeling van dit vraagstuk moet men echter in het oog houden, dat verschillende factoren aanwezig zijn, welke eene circulatie van meer fiduciair geld (daaronder begrepen rekening-courantsaldi credit) noodig maken dan vóór den oorlog. In alle richtingen zijn de uitgaven sterk toegenomen, zoowel van den Staat, Gemeenten en andere corporatiën als van particulieren; maar ook het buitenland doet veel meer zaken via ons land, en door de betrekkelijke stabiliteit van den Gulden, en door de overbrenging van belangrijke kapitalen naar ons land; de talrijke vestigingen van nieuwe zaken, zoowel bankzaken als handelszaken, in ons land, hebben ook haren invloed doen gelden. Daarbij zijn de kapitalen van onze eigen groote ondernemingen, banken, stoomvaart-maatschappijen, cultuur-ondernemingen, fabrieken, enz. zeer belangrijk grooter geworden dan vóór 1914, en vele dezer lichamen hebben uit den aard der zaak grotere kas-beweging, maar wenschen ook veel grotere kassen aan te houden in den vorm van bankbiljetten in kas en saldi credit bij particuliere banken en bij de circulatiebank. Wij zien daarvan dagelijks de tastbare bewijzen.¹⁾

Bovendien hebben wij verschillende aanwijzingen, dat belangrijke bedragen in den vorm van Nederlandsche bankbiljetten en saldi tegoed in rekening-courant worden aangehouden zoowel door landgenooten als door vreemden bij wijze van z.g. „Thesaurirung” (hoarding), welke bedragen dus niet tot de eigenlijke fiduciaire circulatie te rekenen zijn.

Nog op een ander punt moet de aandacht worden gevestigd. Tijdelijk beschikbare gelden werden vóór den oorlog bij voorkeur uitgegeven in z.g. daggeld (on call), en prolongatie. De „blokkeering” van de aldus ter beurze uitgezette gelden in den aanvang van den oorlog heeft een aantal groote geldgevers en vele der groote banken en bankiers zoo afkeerig van deze wijze van geld-uitzetten gemaakt, dat deze niet meer geld op prolongatie willen verstrekken ter belegging van kasgelden. De prolongatie-markt heeft daardoor een geheel ander karakter gekregen, en is op zich zelve aan

¹⁾ Uit het laatste jaarverslag van de Zweedsche Rijksbank nemen wij onderstaand belangwekkend staatje over:

Data	Bankbiljetten-circulatie.										Het gouddekkings-percentage voor de bankbiljetten van diezelfde landen bedraagt op genoemde data:				
	Zweden		Noorwegen		Denemarken		Holland		Zwitserland		Zweden	Noorwegen	Denemarken	Holland	Zwitserland
	Bedrag in mill. Kronen	Toeneming in % sinds 30.6 '14	Bedrag in mill. Kronen	Toeneming in % sinds 30.6 '14	Bedrag in mill. Kronen	Toeneming in % sinds 30.6 '14	Bedrag in mill. Guldens	Toeneming in % sinds 30.6 '14	Bedrag in mill. Francs	Toeneming in % sinds 30.6 '14					
1914 Juni 30	239,0	—	123,9	—	159,8	—	306,2	—	285,3	—	44,1	35,7	47,9	52,4	61,6
Dec. 31	304,1	27,2	134,2	8,3	206,6	29,3	473,1	54,5	455,9	59,8	35,7	28,6	44,2	44,0	52,2
1915 Dec. 31	327,9	37,2	162,2	30,9	220,4	37,9	577,1	88,5	465,6	63,2	38,0	31,8	50,5	74,4	53,7
1916 Dec. 30	417,5	74,7	251,7	103,1	284,9	78,3	758,4	147,7	536,5	88,0	44,0	48,9	56,1	77,5	64,3
1917 Dec. 31	527,7	139,6	326,3	163,4	337,9	111,5	890,3	190,8	702,3	146,2	42,7	35,7	51,5	78,4	50,9
1918 Dec. 31	813,5	240,4	436,3	252,1	450,0	181,6	1068,9	249,1	975,7	242,0	35,1	28,0	43,2	64,5	42,5
1919 Dec. 31	747,6	212,8	454,3	266,7	489,3	206,2	1032,7	237,3	1036,1	263,2	37,6	32,5	46,4	61,7	49,9

veel grooter schommelingen van ruimte of schaarschte onderhevig; mitsdien geeft de „prolongatie-rente” geen zuiver beeld meer van den rentestand op de geldmarkt. In de laatste weken kon men eene prolongatie-rente van 6½ pCt. genoteerd zien, wat voor particuliere geldnemers met de door banken en commissonnairs geëischte provisie van 1,8 pCt. op een rente van 8,3 pCt. neerkwam, terwijl wissels tegen privaats-disconto nog grifweg à 3½ pCt. te plaatsen waren.

De verschillende symptomen van de geldmarkt zijn dus na 1914 aan zoo sterk gewijzigde invloeden onderworpen, dat men groote voorzichtigheid in acht behoort te nemen bij beoordeeling van de tegenwoordige toestanden.

Het Britsche gouvernement en de mandaten-kwestie. — Onder verwijzing naar de beschouwingen te dezer zake van onzen Londen-schen Correspondent volgt hieronder een ingezonden stuk van Lord Robert Cecil in „the Times” van 25 Juni, naar aanleiding der parlementaire debatten over het mandaten-vraagstuk:

Sir,—The Prime Minister laid down, in the debate on Wednesday, the position which the Government take up with regard to mandates. He repudiated the contention that it was for the Council of the League of Nations to choose the mandatories for the various territories which, under Article 22 of the Covenant, are to be subjected to this system. In this, I think he is right, though I do not understand why he thought it would have been such a dangerous thing if the League rather than the Supreme Council had been entrusted with this duty. The Prime Minister then went to say that the terms of the mandate would be submitted to the League. By Article 22 of the Covenant it is provided that „the degree of authority, control, or administration to be exercised by the mandatory shall, if not previously agreed by the members of the League,” that is, I suppose, by the Assembly, „be explicitly defined in each case by the Council.” Submission for acceptance or rejection is not enough. The Council is charged with the positive duty of defining accurately the mandate in each case in accordance with the general principles laid down in the earlier paragraphs of the article.

I venture to insist on the categorical nature of this provision because the Government does not appear to realize its importance. Only to-day at question-time the Prime Minister, as I understood him, seemed to think that the Supreme Council would in effect settle the draft mandate for Mesopotamia and send it to the Council of the League for confirmation. Yesterday the Government told us in so many words that the agreement scheduled to the Nauru Bill would not be submitted to the Council of the League, though it clearly professes to establish in the mandated territory of Nauru the form of administration and the commercial policy applicable to that island. If precedents of this kind are established by our Government — the professed believers in the League — they will be followed by others. If we lay down by Act of Parliament or otherwise the conditions of the mandate which we intend to observe, we cannot prevent other mandatories doing the same thing. And it is on the conditions of the mandates that the whole efficacy of the system depends. The Prime Minister rightly dwelt on the right of the League to supervise the execution of the mandates—to protect the natives and to prevent unfair use of mandatory powers. But unless the mandates effectively entitle the natives to protection and forbid improper employment of the resources of the mandated territory, the supervisory powers of the League will be a farce, and we shall be back in the bad old days of conquest and exploitation which it was the chief object of the mandatory system to destroy.

I venture, therefore, to urge that the Nauru Bill shall be so amended as so make it clear that the scheduled agreement is only confirmed subject to the provisions of Article 22 and that no attempt shall be made by the Supreme Council to send to the Council of the League a cut-and-dried Mesopotamian mandate to be obediently confirmed by the latter—that, in short, the mandatory provisions of the Covenant shall be treated seriously not as „a scrap of paper.”

Yours obediently,

ROBERT CECIL.

House of Commons, June 24.

De Monetaire toestand in Tsjecho-Slowakije. — In verband met de onder de drie-maandelijks gepubliceerde bankstaten (zie pag. 571

van dit nummer) opgenomen samenvatting van de publicatie van het Bankbureau, verbonden aan het Ministerie van Financiën van Tsjecho-Slowakije, ontvingen wij van de Legatie der Republiek de volgende mededeelingen:

Na de proclamatie van de onafhankelijkheid der Republiek Tsjecho-Slowakije (28 October 1918) bleef het Oostenrijksch-Hongaarsche geld op het grondgebied der Republiek circuleeren en zelfs de Oostenrijksch-Hongaarsche Bank bleef in functie. Toen echter de politieke scheiding tot stand kwam, voltrok zich eveneens de economische en administratieve scheiding en werden voorbereidingen getroffen om tot een eigen muntstelsel te komen.

Om deze scheiding in het muntwezen te verwerkelijken, werd bij de wet van 25 Februari 1919 de afstempeling van alle op dat moment op het grondgebied van Tsjecho-Slowakije in omloop zijnde biljetten der Oostenrijksch-Hongaarsche Bank bevolen. Ook heeft men bij voorbaat een maatregel getroffen, die later krachtens het Vredesverdrag tusschen de geallieerde mogendheden en Oostenrijk (het Verdrag van Saint-Germain) zou moeten worden opgelegd aan alle Staten, aan welke een deel der oude monarchie Oostenrijk-Hongarije is overgedragen of die zijn ontstaan uit de verbrokkeling der genoemde monarchie. Het bedrag aan afgestempelde biljetten in Tsjecho-Slowakije bedroeg ongeveer 8 milliard kronen, waarvan de Staat ongeveer 2 milliard heeft ingehouden als gedwongen leening, waarop 1 pCt. interest vergoed wordt. De grenzen der Republiek zijn nog niet nauwkeurig bepaald, zoodat het bedrag dezer biljetten nog niet geheel juist kan worden vastgesteld, evenmin als de hieronder genoemde cijfers als definitief kunnen worden beschouwd.

Tegelijkertijd heeft de Staat de rekening-courant-saldi en de schatkistbiljetten, geadmistreerd door de bijkantoren der Oostenrijksch-Hongaarsche Bank op het grondgebied der Republiek, zijnde een totaal van ongeveer 2 milliard kronen, voor zijn rekening genomen. Bijgevolg is de Staat aan den eenen kant debiteur geworden ten opzichte van de houders der bankbiljetten, der rekening-courant-saldi, en aan den anderen kant crediteur der Oostenrijksch-Hongaarsche Bank voor een bedrag aan ongeveer 10 milliard. Krachtens de wet van 10 April 1919 is het Oostenrijksch-Hongaarsche kronenpapier, voorzien van het Tsjecho-Slowakische stempel, verklaard tot eenig betaalmiddel, den naam dragende van: „Tsjecho-Slowakische Kroon.”

Dezelfde wet heeft de inwisseling van deze afgestempelde bankbiljetten tegen de nieuwe Staatsbiljetten geregeld. Het totale bedrag der ongedekte biljetten, uitgegeven of nog uit te geven, mag niet het bedrag der 6 milliard afgestempelde, in omloop blijvende biljetten, plus 50 pCt. van het bedrag der rekening-courant-saldi en schatkistbiljetten (tezamen 1 milliard bedragende), en het bedrag van de in circulatie zijnde bankbiljetten van 2 en 1 kroon, te boven gaan. Deze kleine biljetten werden niet afgestempeld en bedroegen 300 milliard kronen. Het Staatspapier, dat boven dit bedrag wordt uitgegeven, moet volledig gedekt zijn door een commercieelen waarborg d.w.z. door gediscanteerde wissels of door ander waardepapier.

Ten slotte restte nog de definitieve regeling der kwestie een wet te doen aannemen, die een vermogensbelasting en een oorlogswinstbelasting invoert, en die reeds is voorbereid door de inventarisatie van alle zich op het grondgebied der Republiek bevindende goederen. (Deze wet is aangenomen in de zitting van de Nationale Vergadering van 8 April 1920). De hierboven genoemde belasting beweegt zich binnen redelijke grenzen om niet de productie te belemmeren. De opbrengst van deze twee belastingen dient allereerst om de schulden te delgen, die de Republiek heeft moeten aangaan, toen ze de functie der Oosten-

rijksch-Hongaarsche Bank op zich nam. Aldus zal het papiergeld verdwijnen en worden vervangen, op de aangegeven wijze, door biljetten, geheel gedekt door commerciële waarden. Wanneer deze verbetering zal zijn volvoerd, zal de Tsjecho-Slowakische kroon op de wereldmarkt een niveau bereiken overeenkomstig haar intrinsieke waarde.

Het vervalschen van onze stempels in de naburige landen, hetwelk tot ons leedwezen medegewerkt heeft aan de waardevermindering van ons geld op de buitenlandsche markt, heeft ons veel last veroorzaakt; tegenwoordig is men echter zoover, dat bijna alle afgestempelde biljetten uit de circulatie zijn teruggetrokken. De afgestempelde bankbiljetten van 1000, 100, 50 en die van 2 en 1 kroon hebben reeds hun kwaliteit van wettig betaalmiddel verloren.

In omloop blijft nog een zeker bedrag afgestempelde biljetten van 20 en 10 kronen. De geldigheid daarvan is echter den 20sten Juni j.l. geëindigd. Na dien datum kunnen ze slechts aan de loketten van het Bankbureau worden ingewisseld tegen Staatsbiljetten tot 31 Augustus e.k., zijnde *onherroepelijk* de uiterste datum. Het nieuwe Staatspapier wordt uitgegeven in coupures van 5000, 1000, 500, 20, 10, 5 en 1 kroon.

Bij gebrek aan eigen pasmunt bedienen wij ons in de circulatie nog van de pasmunt der vroegere monarchie. Intusschen trachten wij de Munt te Kremnitz, verwoest door de Magyaren bij hun uittocht uit Slowakije, weder op te bouwen.

Bij ordonnantie van den Minister van Financiën van 12 Mei 1919, heeft de Staat aan den dienst van de voorloopige Circulatiebank, tegelijkertijd ingesteld, het personeel verbonden van alle bijkantoren der Oostenrijksch-Hongaarsche Bank, op ons grondgebied gelegen, en zijn deze bijkantoren gehuurd. Voor deze voorloopige Circulatiebank, genaamd: „Bankovní úrad ministerstva financí” (Bankbureau, verbonden aan het Ministerie van Financiën), bestaat een afzonderlijk reglement; zij wordt beheerd door een zelfstandig bestuur en is gemachtigd alle transacties te verrichten, welke in het algemeen tot de werkzaamheden van een circulatiebank behooren. Zij vervult en zal alle functies van een circulatiebank vervullen, totdat de omstandigheden zullen veroorloven haar te vervangen door een definitieve circulatiebank, opgericht in den vorm van eene naamlooze vennootschap.

Het Bankbureau, verbonden aan het Ministerie van Financiën, regelt thans de circulatie, is belast met de inwisseling der afgestempelde bankbiljetten tegen de nieuwe Staatsbiljetten en laat deze laatste drukken. Hoofdzakelijk houdt het zich bezig met het disconteren van wissels en het verlenen van voorschotten op waardepapier.

De aandacht moet worden gevestigd op het feit, dat een speciaal decreet aan het Bankbureau verbiedt, credieten aan den Staat te verlenen, hetzij direct, hetzij indirect.

Het Bankbureau heeft 31 bijkantoren.

Wat betreft den staat van dit Bankbureau, de na afstempeling ter vermindering van de inflatie ingehouden bankbiljetten mogen niet weder in omloop worden gebracht, zelfs niet ter betaling van Staatsschulden.

De houders van de tegen de ingehouden bankbiljetten uitgegeven obligaties, kunnen hiermede gemakkelijk de vermogensbelasting betalen, geheven krachtens een wet, aangenomen op de Nationale Vergadering van 8 April 1920, en welks opbrengst, zooals reeds is gezegd, in de eerste plaats zal dienen het ongedekte Staatspapier uit de circulatie te doen verdwijnen. Wanneer het inwisselen der afgestempelde bankbiljetten zal zijn geëindigd, dat wil zeggen ongeveer binnen twee maanden, zal de post „Vorderingen op de O.-H. Bank” aan de actiefzijde, evenals de post „Circulatie” aan de passiefzijde van den staat, verhoogd zijn met elk 750 miljoen kronen.

Uitgezonderd de biljetten van 5000 kronen, afkom-

stig van de Oostenrijksch-Hongaarsche Bank, en die van 1000 kronen, geleverd door de American Banknote Company te New York, heeft men de biljetten in de gewone Tsjecho-Slowakische drukkerijen moeten laten drukken, vandaar de verscheidenheid der types en hun technische fouten, die men ongetwijfeld zal hebben opgemerkt.

Op het oogenblik beijvert men zich sterk een metaalvoorraad voor de toekomstige circulatiebank te verkrijgen en is men er in geslaagd zich een som van 30 miljoen francs in goud en 105 miljoen francs in zilver te verschaffen. Deze posten komen niet voor op de bankstaten; zij worden afzonderlijk geadministreerd.

ONTVANGEN:

Jaarboek van Nederlandsch-Indië. Samengesteld bij de Afd. Handel van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel te Buitenzorg, 1920.

Coöperatieve Centrale Boerenleenbank te Eindhoven, door Th. H. A. M. van der Marek Pr. Roermond, 15 October 1919.

INGEZONDEN STUKKEN.

DIVIDEND- EN TANTIEME BELASTING.

In het artikel van den heer J. P. Croin, opgenomen in uw No. 230 van 26 Mei j.l., roert de schrijver met een enkel woord de moeilijkheid aan, die de toepassing van de artt. 27/29 der Wet, die de bovenstaande belasting regelt, oplevert.

Het kan ten opzichte van dit punt voor de verschillende belanghebbenden wellicht eenig nut hebben kennis te nemen van hetgeen hieronder volgt.

In de Wet op de Inkomstenbelasting komt aan het slot van art. 20 de bepaling voor, welke aftrek toestaat van het bedrag, dat genóten is ter zake van het bezit van aandelen op naam in andere naamlooze vennootschappen etc. Deze bepaling werd vrijwel letterlijk overgenomen uit de Wet op de Bedrijfsbelasting (laatste alinea van art. 5). In eerstgenoemde wet werden, ook met het oog op de scheiding tusschen de moederlandsche en de koloniale financiën bovendien eenige nieuwe artikelen opgenomen, van welke voor mijn betoog alleen art. 100 van belang is, hetwelk kort gezegd $\frac{2}{3}$ van de uitkeering van de Nederlandsche belasting vrijstelt.

Voor een naamlooze vennootschap, wier aangifte ik moest opmaken, legde ik destijds (Maart 1915) aan den betrokken ambtenaar de volgende becijfering voor, geheel gegrond op de werkelijkheid.

Totale winst f 1.800.000, waarvan volgens winstrekening van de vestiging op Java aldaar verdiend was f 1.200.000; het overblijvende ad f 600.000 werd te Amsterdam verdiend. In dit laatste bedrag was echter begrepen f 500.000 wegens dividend van aandelen op naam in andere Nederlandsche naamlooze vennootschappen, wier terrein van werkzaamheid geheel op Java ligt, welk bedrag geacht werd te zijn winst in de Koloniën gemaakt.

Van de totale winst werd dus slechts een bedrag van f 100.000 als zuiver Nederlandsche winst beschouwd.

Het uitgekeerde dividend bedroeg	f 1.200.000
waarvan volgens art. 20 vrij de dividenden op naam in andere naamlooze vennootschappen	„ 500.000
	f 700.000
en volgens art. 100 $\frac{2}{3}$ van $\frac{17}{18}$ van f 1.200.000	„ 755.000

Belastbaar bedrag *minus* f 55.000

Na eenige besprekingen, die hier niets ter zake doen, kon zich de ambtenaar met deze opstelling vereenigen, hoewel hij als zijne meening te kennen gaf, dat het nooit de bedoeling van den wetgever was geweest aldus de Nederlandsche Schatkist te benadee-

len. Ik onderschreef deze meening geheel, doch maakte de opmerking, dat ik andere belangen had te behartigen dan die van den fiscus.

Daar de aan te geven cijfers voor de betrokken maatschappij in volgende jaren vrijwel dezelfde verhouding aanwèzen als die, welke hierboven zijn gegeven en bovendien een wetswijziging die een benadeeling der Schatkist als hierboven aangegeven zou verhinderen, niet tot stand kwam, — werd door haar nooit eenig bedrag aan inkomstenbelasting betaald.

Zeer tot mijne verwondering vind ik nu in de Wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting bijna letterlijk terug de artikelen uit de Inkomstenbelastingwet, van welke ik in mijn bovenstaande opstelling gebruik maakte. Ik zeg tot mijne verwondering, omdat de ambtenaar van wien ik sprak, mij destijds mededeelde, dat hij de aandacht der autoriteiten in den Haag op de zaak zou vestigen, hetgeen m.i. het financieele belang van het Rijk ook voorschreef.

Gaarne zal ik van ter zake bevoegde personen vernemen, of een aangifte krachtens deze wet, die wat het dividend betreft, hetzelfde beeld geeft als de hierboven gegeven opstelling, door de autoriteiten als onjuist zou kunnen worden aangemerkt.

A. G. GEERLING.

Naar men ons van bevoegde zijde mededeelt, is de hierboven gegeven opstelling niet juist. De fout schuilt hierin, dat de schrijver uit het feit, dat de naamloze vennootschap die het dividend uitkeert, de opbrengst van haar bedrijf geheel in Indië verkrijgt, ten onrechte de conclusie trekt, dat het door haar uitgekeerde dividend voor de maatschappij, die het als houdster van aandelen ontvangt, als door deze in Indië behaalde winst moet worden aangemerkt.

In het door den schrijver gestelde geval had de belastbare som aldus moeten worden berekend:

Totale winst f 1.800.000, waarvan f 1.200.000 in Ned.-Indië verkregen.

Het uitgekeerde dividend bedroeg f 1.200.000
af volgens art. 20 Ink.bel. (art. 3 D.T.B.) „ 500.000

Blijft f 700.000
af volgens art. 100 Ink.bel. (art. 27 D.T.B.)

$\frac{2}{3}$ van $\frac{1}{18} \times f 1.200.000 = \dots\dots\dots$ „ 533.333

Belastbaar bedrag f 166.667

MAANDCIJFERS. POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

	Mei 1919		Mei 1920	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Aantal rekeninghouders op u ^o .	16.066	—	25.357	—
Aantal rekeningen op u ^o	16.615	—	26.101	—
Stortingen	78.426	41.705.851	131.895	69.063.254
Overschrijvingen	48.234	89.481.625	81.390	142.360.355
Afschrijvingen	52.784	25.151.495	67.046	39.481.222
Totaal te goed rekeninghouders op u ^o .	—	96.401.416	—	181.459.441

PRODUCTIE DER KOLENMIJNEN. *)

(Ontleend aan „Maandschrift Centraal Bureau Statistiek”)

Naam van de Mijn	Februari		Maart	
	1920	1919	1920	1919
<i>Staatmijnen.</i>				
„Wilhelmina”	40.965	43.732	46.749	47.246
„Emma”	53.336	47.857	57.290	51.897
„Hendrik”	27.058	21.966	30.897	23.336
Totaal	121.359	113.555	134.936	122.479
<i>Particul. mijnen.</i>				
Domaniale mijn	42.668	39.951	47.921	41.720
Mijn Laura en Vereeniging	36.143	38.092	43.512	41.234
Oranje-Nassau mijnen	56.809	55.602	66.093	63.552
Mijn Willem Sophie	17.060	13.223	20.015	14.312
Totaal	152.680	146.868	177.541	160.818
Totaal generaal	274.039	260.423	312.477	283.297

*) In tonnen.

Het „Maandschrift” teekent bij de cijfers aan: zooals uit bovenstaande cijfers blijkt, was de productie in Maart 1920 ruim 29.000 ton grooter dan in Maart 1919 en werd in de eerste drie maanden van dit jaar ruim 60.000 ton méér geproduceerd dan in dezelfde periode van 1919.

ONTVANGSTEN VAN SPOOR- EN TRAMWEGMAATSCHAPPIJEN JANUARI 1920.

(Ontleend aan „de Ingenieur”.)

Namen der Maatschappijen.	Personenvervoer.	Goederenvervoer.	Totale ontvangsten,	
			Januari 1920.	Januari 1919.
Maatsch. tot Expl. van S.S., N. C.-S. en Noord-Brab. Duitsche Spoorwegmaatschappij en Holl. IJzeren Spoorwegmaatschappij	f 5.664.982,—	f 8.007.491,—	f 14.114.016,—	f 9.972.937,— ¹⁾
Tramw.mij. „de Meijerij”	—	—	31.147,40	32.378,20
Zuid-Nederlandsche Stoomtramweg-mij.	„ 11.651,67	„ 15.829,49 ^{1/2}	„ 28.873,71 ^{1/2}	„ 43.717,36 ^{1/2}
Nederlandsche Tramwegmaatschappij	„ 67.029,42	„ 74.651,10	„ 148.550,18	„ 132.317,48 ^{1/2}
Westlandsche Stoomtramwegmaatschappij	„ 30.070,74	„ 8.504,22	„ 40.868,64	„ 35.619,28
Rotterdamsche Electriche Tramweg-mij.	„ 480.435,25 ^{1/2}	—	„ 480.435,25 ^{1/2}	„ 335.510,39 ^{1/2}
Nederlandsch-Indische Spoorwegmaatschappij	—	—	—	—
lijn Samarang—Vorstenlanden—Willem I.	—	—	„ 608.000,—	„ 665.552,—
Oost-Java Stoomtramwegmaatschappij	—	—	—	—
lijn Modjokerto—Ngoro	—	—	„ 13.500,—	„ 17.900,—
lijn Soerabaja—Krian	—	—	„ 72.900,—	„ 65.400,—
Samarang—Cheribon Stoomtramwegmaatsch.	—	—	„ 366.200,—	„ 317.300,—
Samar.—Joana Stoomtramwegmaatschappij	—	—	„ 271.800,—	„ 278.100,—
Serajoedal Stoomtramwegmaatschappij	—	—	—	—
lijn Maos—Bandjarnegara	—	—	„ 55.500,—	„ 58.500,—
lijn Bandjarnegara—Wonosobo	—	—	„ 11.500,—	„ 9.100,—
Deli-Spoorwegmaatschappij	—	—	„ 577.000,—	„ 494.807,—
Nagekomen over December.				
Zuider Stoomtramwegmaatschappij	f 12.423,61	f 5.623,93	f 22.090,87 ^{1/2}	f 20.689,31
Eerste Ned. Electriche Trammaatschappij	„ 20.101,57	—	„ 20.101,57	—
Electr. Spoorwegmij. Amsterdam—Zandvoort.	„ 84.245,61	„ 147,04	„ 84.392,65	—

De ontvangsten der groote maatschappijen, die in „de Ingenieur” ontbreken, zijn aan het „Maandschrift Centr. Bureau Statistiek” ontleend.

¹⁾ Definitieve opgave.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 4½ 1 Juli '15)	Zweeds. R.ksbk 7 19 Mrt. '20
Bel. Binn. Eff. 4½ 1 Juli '15	Bk. v. Noorw. 6-8½ 18 Dec. '19
Bk. (Vrsch. in R.C. 5½ 19 Aug. '14)	Zwits. Nat. Bk. 5 21 Aug. '19
Bk. van Engeland 7 16 Apr. '20	Belg. Nat. Bk. 5½ 28 Apr. '20
Duitsche Rijksbk. 5 23 Dec. '14	Bank v. Spanje 5 12 Nov. '19
Bk. van Frankrijk 6 8 Apr. '20	Bank v. Italië 6 20 Mei '20
Oostenr. Hong. Bk. 5 12 Apr. '15	F. Res. Bk. N.Y. 6-7 4 Juni '20
Nat. Bk. v. Denem. 7 19 Apr. '20	Javasche Bank 3½ 1 Aug. '09

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call-money
26 Juni '20	3⅜	5	6⅞	4-⅞	—	8-9 1)
21-26 J. '20	3⅜	4½-5	6⅞-⅞	4-⅞	—	8-14
14-19 J. '20	3¼-⅜	4-⅞	6⅞-⅞	4-⅞	—	6-8
7-12 J. '20	3⅞-⅞	3¼-4½	6⅞-⅞	4-⅞	—	7-12
23-28 J. '19	3¼-4	3-⅞	3¼-⅞	4-⅞	—	5-10
24-29 J. '18	2⅞-3	3¼-4	3¼-⅞	4-⅞	—	3-5
20-24 Juli '14	3⅞-⅞	2¼-⅞	2¼-⅞	2¼-⅞	2¼	1¼-2½

1) Notering van 25 Juni 1920.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Deze week opende met een vaste stemming voor alle wissels. Londen kwam daardoor op van 11.05½ op 11.15; Parijs van 22.32½ op 23.65 en Berlijn van 7.35 op 7.90. Donderdag trad eenige reactie in, waardoor de meeste koersen iets terugliepen, al spoedig was de stemming echter weder beter, zoodat bijna alle koersen op ongeveer het hoogste punt de week verlieten. Vooral Parijs en België waren gezocht, slot ca. 2.35 en 24.40. New York gevraagd, 2.78½-2.79½; Zwitserland 50.55-50.95; Zweden 60.95-61.45. Uitzondering maakten alleen Weenen en Kopenhagen, waarvan de koersen bijna de geheele week onveranderd waren en Christiania, dat in de 2de helft der week plotseling terugliep en van 48.45 daalde tot heden ca. 47.20.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen *)	Parijs *)	Berlijn *)	Weenen *)	Brussel **)	New York **)
21 Juni 1920..	11.06	22.32½	7.37½	2.—	23.30	2.78½
22 „ 1920..	11.10½	22.85	7.65	2.05	23.60	2.78½
23 „ 1920..	11.14½	23.65	7.60	2.—	24.72½	2.78⅞
24 „ 1920..	11.08½	23.40	7.40	1.92½	24.10	2.78⅞
25 „ 1920..	11.07½	23.37½	7.60	2.—	24.32½	2.79½
26 „ 1920..	11.12½	23.25	7.60	2.—	—	—
Laagste d. w. 1)	11.04½	22.25	7.38	1.90	23.22½	2.77¾
Hoogste „ „ 1)	11.12½	23.72½	7.90	2.05	24.72½	2.79¾
19 Juni 1920..	11.03½	22.20	7.22½	1.95	23.15	2.77½
12 „ 1920..	10.97	21.15	7.02½	2.—	22.20	2.76½
Muntpariteit..	12.10½	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48¼

*) Notering te Amsterdam. **) Notering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave. 2) Notering van 18 Juni 1920.

3) Notering van 11 Juni 1920.

Data	Stock-holm *)	Kopen-hagen *)	Chris-tiania *)	Zwitser-land *)	Spanje 1)	Batavia 1) telegrafisch
21 Juni 1920	61.—	46.80	48.60	50.55	46.25	102½
22 „ 1920	61.20	46.95	48.80	50.65	46.35	102½
23 „ 1920	61.40	47.05	48.85	50.90	46.25	102½
24 „ 1920	61.20	47.—	48.55	50.80	46.50	102½
25 „ 1920	61.15	46.80	48.40	50.80	46.45	102½
26 „ 1920	61.50	46.80	48.45	50.90	46.50	102½
L'ste d. w. 1)	60.80	46.70	48.—	50.35	46.20	102½
H'ste „ „ 1)	61.50	47.15	48.95	50.90	46.50	102½
19 Juni 1920	60.70	46.75	48.85	50.45	46.25	102½
12 „ 1920	60.60	46.75	49.15	50.25	45.—	102½
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	100

*) Notering te Amsterdam. 1) Particuliere opgave.

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in \$ per £)	Zicht Parijs (in cts. per \$)	Zicht Berlijn (in cts. p. 4 Rm.)	Zicht Amsterdam. (in cts. p. gld.)
26 Juni .. 1920	3.97.37	8.24	nom.	***
Laagste d. week	3.96.87	7.96	nom.	***
Hoogste „ „	3.99.25	8.45	nom.	***
19 Juni 1920	3.97.30	7.95	nom.	***
12 „ .. 1920	3.94.12	7.52	nom.	***
Muntpariteit..	4.86.67	5.18¼	95¼	40¼

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noterings-eenheden	12 Juni 1920				26 Juni 1920
		19 Juni 1920	21-26 Juni Laagste	21-26 Juni Hoogste	26 Juni 1920	
Alexandrië ..	Piast. p. £	97¼	97¼	97¼	97¼	97¼
*B. Aires 1) ..	d. p. £	58¼	57¼	56½	57½	56¼
Calcutta	£ p. rup.	2/0½	1/11¾	1/10¼	1/11½	1/10¾
Hongkong ..	id. p. \$	3/9	3/8	3/7	3/8½	3/7
Lissabon ...	d. per Mil.	12¼	11¼	11	12	11¼
Madrid	Peset. p. £	23.93	25.94	23.53	23.97	23.80
*Montevideo 1)	d. per \$	59	58¾	55	57¼	57
Montreal ...	\$ per £	4.51	4.52	4.50	4.55	4.52¼
*R. d. Janeiro.	d. per Mil.	15¾	14¾	14½	14½	14½
Rome	Lires p. £	71.75	65.91	63.00	66.25	64.25
Shanghai ..	£ p. tael	5/0	5/0	4/10	5/3	4/11¾
Singapore ..	id. p. \$	2/3¾	2/3¾	2/3¾	2/4¼	2/3¾
*Valparaiso ..	d. p. peso	11¼	11¼	11¾	12¼	12¼
Yokohama ..	£ per yen	2/7	2/6¾	2/6¾	2/7½	2/6¾

* Koersen der voorgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert.

NOTEERING VAN ZILVER.

Noteering te Londen		te New York	
26 Juni 1920	50½		90
19 „ 1920	50½		91½
12 „ 1920	50½		90
5 „ 1920	56¾		99¾
28 Juni 1919	53½		108½
29 Juni 1918	48¾		99½
20 Juli 1914	24½		54¼

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 28 Juni 1920

Activa.

Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 37.595.894,47	B.-bk. „ 2.584.036,59	Ag.sch. „ 77.072.347,95½	f 117.252.279,01½
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—			
Idem eigen portef.	f 49.698.354,—			
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „	—			
	f 49.698.354,—			
Beleeningen	H.-bk. f 81.184.220,68	B.-bk. „ 32.626.325,43	Ag.sch. „ 183.167.187,32	f 296.977.733,43
Op Effecten	f 283.678.433,43			
Op Goederen en Spec.	f 13.299.300,—			
	f 296.977.733,43			
Voorschotten a. h. Rijk	f 13.647.164,70			
Munt en Muntmateriaal	—			
Munt, Goud	f 56.419.835,—			
Muntmat., Goud	f 579.884.337,42			
	f 636.304.172,42			
Munt, Zilver, enz.	f 13.893.759,66½			
Muntmat., Zilver	—			
	f 650.197.932,08½			
Effecten	—			
Bel. v. h. Res.fonds.	f 3.676.153,62½			
id. van ¼ v. h. kapit. „	f 3.893.069,37½			
	f 7.569.223,—			
Geb. en Meub. der Bank	f 3.594.000,—			
Diverse rekeningen	f 41.713.055,01½			
	f 1.180.649.741,24½			
Passiva.				
Kapitaal	f 20.000.000,—			
Reservefonds	f 5.000.000,—			
Bankbiljetten in omloop	f 1004.807.775,—			
Bankassignatiën in omloop	f 1.928.441,09			
Rek.-Cour. } Het Rijk f —				
saldos: } Anderen „ 143.717.311,66½				
	f 143.717.311,66½			
Diverse rekeningen	f 5.196.213,49			
	f 1.180.649.741,24½			

NED. BANK 28 Juni 1920 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo..... f 419.314.598,99
Op de basis van 2/3 metaaldekking, 189.223.893,22
Minder bedragen bankbiljetten in omloop
dan waartoe de Bank gerechtigd is .., 2.096.572 990,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	Meer	Minder
Disconto's		7.679.266,38 1/2
Buitenlandse wissels		9.276.296,—
Beleeningen	682.605,30 1/2	
Goud	277.162,27 1/2	
Zilver	400.314,82	
Bankbiljetten	9.656.350,—	
Part. Rek.-Crt. saldo's		13.759.905,71

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeschb. schulden
28 Juni 1920	636.304	13.894	1.004.808	145.646
21 „ 1920	636.027	13.493	995.152	160.079
14 „ 1920	636.023	13.245	1.008.042	153.053
7 „ 1920	635.806	12.888	1.024.701	147.574
29 Mei 1920	635.805	12.646	1.020.829	155.530
28 Juni 1919	657.722	8.214	1.018.076	73.433
29 Juni 1918	717.559	7.692	927.335	50.546
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hieraan Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dekking-percentage
28 Juni 1920	177.252	21.000	296.978	419.315	57
21 „ 1920	124.932	24.000	296.295	417.959	56
14 „ 1920	129.269	30.000	298.105	416.533	56
7 „ 1920	150.361	50.000	299.947	413.722	55
29 Mei 1920	160.441	55.000	307.162	412.291	55
28 Juni 1919	108.940	59.000	225.185	446.657	61
29 Juni 1918	43.817	18.000	122.039	528.725	74
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 1)	75

1) Op de basis van 2/3 metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	21 Juni 1920	28 Juni 1920
Aan schatkistpromessen..	f 258.340.000,—	f 259.240.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 24.000.000,—	„ 21.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 13.000,—	„ 13.000,—
Aan zilverbons	„ 47.608.287,25	„ 49.025.044,75

JAVASCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegraphisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeschb. schulden
19 Juni 1920.....	***	***	483.000	
12 „ 1920.....	***	***	475.000	
5 „ 1920.....	***	***	463.000	
1 Mei 1920.....	182.476	4.927	316.257	104.827
24 April 1920.....	183.105	4.785	317.078	103.439
17 „ 1920.....	183.089	4.420	320.347	91.504
10 „ 1920.....	183.627	4.411	320.915	96.328
21 Juni 1919.....	129.532	7.332	234.793	100.958
22 Juni 1918.....	102.208	13.872	189.038	65.446
25 Juli 1914.....	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekening-ingen 1)	Beschikbaar metaal-saldo	Dekking-percentage
19 Juni 1920		259.500	***		108.500	***
12 „ 1920		255.000	***		106.500	***
5 „ 1920		246.500	***		109.000	***
1 Mei 1920	17.448	24.999	150.569	33.706	103.381	45
24 Apr. 1920	15.394	24.350	139.958	35.394	103.995	45
17 „ 1920	15.283	24.347	139.210	29.384	105.338	45
10 „ 1920	16.860	24.020	143.553	28.083	104.805	43
21 Juni 1919	8.661	21.576	74.141	12.828	69.883	41
22 Juni 1918	7.673	23.410	73.296	22.618	65.333	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 1)	44

1) Sluippost der activa. *) Op de basis van 2/3 metaaldekking.

DE SURINAAMSCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulate	Andere opeschb. schulden	Disconto's	Dlv. rekening-ingen 1)
15 Mei 1920 ..	1.067	1.761	1.030	1.736	118
8 „ 1920 ..	1.064	1.764	1.075	1.745	199
1 „ 1920 ..	1.062	1.759	932	1.747	225
24 April 1920 ..	1.061	1.708	944	1.740	655
17 Mei 1919 ..	991	1.370	773	1.361	100
18 Mei 1918 ..	689	1.365	722	1.100	707
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	736	396

1) Sluippost der activa. *) Hiervan zilverbons 165 dz. gld.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voorname posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulate	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
23 Juni 1920	117.815	115.240	354.012	28.500	331.113
16 „ 1920	117.690	114.166	354.096	28.500	331.426
9 „ 1920	116.707	114.367	353.496	28.500	331.235
2 „ 1920	114.459	113.807	351.051	28.500	331.186
25 Juni 1919	87.811	78.302	342.310	28.500	327.321
26 Juni 1918	65.228	53.674	252.912	28.500	229.751
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserva	Dekking-perc. 1)
23 Juni '20	53.003	80.140	17.869	118.474	21.025	15,40
16 „ '20	70.802	78.813	21.259	132.554	21.975	14,30
9 „ '20	74.499	78.790	19.441	136.874	20.790	13,30
2 „ '20	66.618	80.587	21.242	127.322	19.102	12,90
25 Juni '19	66.821	80.803	20.044	137.745	27.959	17,70
26 Juni '18	51.652	100.800	35.779	128.849	30.004	18,22
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 1/2

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voorname posten, onder bijvoeging der Darlehenskassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daaraan Goud	Kassenscheine	Circulate	Dekking-perc. 1)
15 Juni '20	1.094.896	1.091.737	16.188.525	50.808.598	34
7 „ '20	1.093.851	1.077.676	16.114.656	50.648.561	34
31 Mei '20	1.093.933	1.077.663	15.906.889	50.016.732	34
23 „ '20	1.094.014	1.077.631	15.606.265	49.127.477	34
15 Juni '19	1.171.531	1.151.509	8.442.407	28.274.868	34
15 Juni '18	2.466.387	2.345.959	1.631.021	12.042.060	34
23 Juli '14	1.691.898	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
15 Juni 1920	40.638.681	15.312.599	***	***
7 „ 1920	39.199.833	10.200.870	29.755.300	16.074.300
31 Mei 1920	42.496.914	13.473.807	29.553.100	15.865.800
23 „ 1920	41.432.522	12.842.502	29.254.200	15.565.900
15 Juni 1919	29.058.438	10.484.520	19.815.000	8.420.800
15 Juni 1918	14.936.677	7.904.740	8.931.500	1.615.200
28 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

OOSTERRIJKSCH-HONGAARSCHER BANK.

Voorname posten in duizenden Kronen.

Data	Metaal en buiten. goudwissels	Disc. en beleeningen	Btz. schuld Oostenrijk en Hongarije	Bankbiljetten	Rek. Crt. sald
7 Feb. '20 1)	290.428	19.251.400	32.954.000	56.994.022	6.057.646
31 Jan. '20	291.083	19.162.543	32.954.000	56.772.802	6.220.536
31 Dec. '19	287.640	19.196.063	32.954.000	54.481.264	7.906.378
23 „ '19	297.363	17.856.786	32.954.000	53.109.418	7.641.778
23 Juli '14	1.589.267	954.356	—	2.159.759	291.270

1) waarvan 222.662 goud, 10.818 buitenlandse goudwissels en 56.948 munt en muntmateriaal zilver.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. a.d. Staat
24 Juni '20	5.587.869	1.978.278	240.859	***	26.000.000
17 " '20	5.587.549	1.978.278	240.576	662.209	26.000.000
10 " '20	5.587.401	1.978.278	240.417	680.345	26.300.000
3 " '20	5.587.778	1.978.278	240.374	692.888	26.500.000
26 Juni '19	5.550.898	1.978.278	303.664	869.246	23.250.000
27 Juni '18	5.363.848	2.062.108	259.326	1.384.632	18.450.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
	1.768.000	522.887	1.847.271	37.543.905	3.578.016	75.047
1.726.902	527.196	1.838.084	37.842.513	3.456.897	50.205	
1.779.013	532.345	1.860.136	38.156.915	3.487.184	58.830	
2.092.636	535.794	1.804.507	38.172.922	3.729.020	49.363	
853.039	808.029	1.278.432	34.441.999	3.362.029	49.319	
1.358.039	1.076.405	936.706	28.550.426	4.019.256	38.119	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitenl. sald.	Beleening van buitenl. voorder.	Beleening van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. part.
24 Juni '20	356.687	84.653	480.000	746.696	5.166.370	1.623.471
17 " '20	356.587	84.653	480.000	727.709	5.143.138	1.671.000
10 " '20	357.285	84.653	480.000	745.916	5.150.094	1.479.538
3 " '20	358.349	84.653	480.000	775.143	5.105.552	1.456.941

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA. FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circulatie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitenl.		
28 Mei '20	1.953.103	1.249.986	111.530	139.393	3.107.021
21 " '20	1.939.717	1.257.312	112.781	139.821	3.085.202
14 " '20	1.939.141	1.266.003	112.781	139.252	3.083.234
7 " '20	1.941.580	1.263.365	112.781	134.507	3.092.344
29 Mei '19	2.187.743	1.254.383	—	67.363	2.519.292
30 Mei '18	1.917.826	983.912	62.500	57.883	1.600.968

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dekkingsperc. *)	Percent. Gouddekking circul. *)
28 Mei '20	2.938.031	2.541.630	94.000	42,7	47,1
21 " '20	2.917.754	2.539.855	93.786	42,7	47,1
14 " '20	2.964.582	2.646.800	93.107	42,2	46,6
7 " '20	2.914.456	2.479.900	92.536	42,7	47,1
29 Mei '19	2.173.042	2.465.559	82.589	49,8	64,1
30 Mei '18	1.153.730	1.994.745	75.546	61,5	—

*) Verhouding tussehen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opeischbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. *) Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
21 Mei '20	813	17.003.020	1.406.333	14.229.090	2.843.261
14 " '20	811	17.086.959	1.422.907	14.262.302	2.649.005
7 " '20	809	17.075.646	1.373.730	14.171.546	2.637.736
30 Apr. '20	812	17.091.860	1.415.145	14.230.487	2.619.027
23 Mei '19	773	14.613.712	1.298.008	12.714.186	1.715.542
24 Mei '18	691	12.485.956	1.132.181	11.253.026	1.354.746

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

BANKSTATEN,

KWARTAALSGEWIJZE OPGENOMEN.

I. BANK VAN ITALIE.

(In millioenen Lires.)

Data	Goud	Zilver	Staatsfondsen	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Crt.
10 April 1920	804,8	75,0	225,1	2078,0	12.168,5	1782,8
10 April 1919	818,8	72,6	208,8	1287,0	9326,5	1425,5
20 April 1918	836,2	79,1	220,1	1346,6	7149,9	1495,9
20 Juli 1914	1106,5	90,4	203,9	632,5	1661,1	272,8

II. BANK VAN SPANJE.

(In millioenen Peseta's.)

Data	Goud	Zilver	Staatsfondsen 1)	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Crt.
19 Juni 1920	2452,5	617,6	838,3	1518,9	3882,1	1138,5
12 " 1920	2452,5	616,2	825,4	1535,6	3900,6	1132,5
5 " 1920	2452,5	618,6	819,6	1541,8	3898,1	1132,0
29 Mei 1920	2452,5	622,8	811,1	1520,7	3867,6	1134,8
22 " 1920	2452,6	620,7	798,7	1542,7	3881,8	1150,0
14 " 1920	2452,6	622,1	795,9	1542,7	3899,0	1118,0
8 " 1920	2452,6	622,1	739,2	1540,3	3890,6	1090,2
1 " 1920	2452,7	628,9	726,3	1541,9	3858,2	1097,0
24 April 1920	2452,7	628,4	746,5	1515,1	3878,6	1107,5
17 " 1920	2452,7	625,6	754,2	1546,9	3886,7	1096,6
10 " 1920	2452,7	625,8	740,3	1568,9	3898,9	1099,8
3 " 1920	2452,7	628,9	755,1	1561,6	3872,1	1114,3
27 Maart 1920	2452,8	632,6	725,7	1559,4	3842,6	1115,1
21 Juni 1919	2266,2	652,8	660,8	1568,1	3496,6	888,1
22 Juni 1918	2095,4	704,1	641,4	802,9	2909,5	1039,7
24 Juli 1914	543,5	729,8	494,4	783,8	1919,0	497,9

1) Inclusief de schuld van de schatkist in rek.-crt.

III. ZWITSERSCHE NATIONALE BANK.

(In millioenen Francs.)

Data	Goud	Zilver	Darlehens-kassenscheine	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Crt.
23 Juni 1920	533,1	86,7	15,9	315,5	883,7	119,4
15 " 1920	533,2	86,3	16,0	325,1	896,0	126,2
7 " 1920	531,0	86,5	15,6	372,7	927,8	130,7
31 Mei 1920	530,9	91,2	15,8	381,4	953,9	125,4
22 " 1920	530,9	91,5	15,7	380,7	914,0	158,8
15 " 1920	530,9	90,7	17,5	362,1	917,8	139,0
7 " 1920	530,9	90,0	17,5	368,5	940,2	115,2
30 April 1920	530,9	89,4	17,1	359,8	966,1	92,5
23 " 1920	531,0	89,0	16,2	270,6	912,1	110,3
15 " 1920	528,8	88,2	15,9	360,0	921,0	135,8
7 " 1920	528,7	87,2	15,9	364,2	954,0	121,6
31 Maart 1920	525,7	86,9	15,7	358,8	973,6	102,9
23 Juni 1919	471,6	68,6	5,0	483,3	881,2	136,9
22 Juni 1918	384,5	58,2	20,2	324,9	673,1	137,4
23 Juli 1914	180,1	18,9	—	107,8	267,9	50,7

IV. NATIONALE BANK VAN DENEMARKE.

(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Zilver	Vorderingen op het buitenl.	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Rek. Crt.
31 Mei 1920	227,5	2,8	34,8	352,4	515,7	38,0
29 April 1920	226,6	3,0	17,7	373,0	521,7	27,7
31 Maart 1920	226,6	3,1	10,6	394,6	524,2	36,4
31 Mei 1919	186,4	2,5	64,1	279,9	434,0	109,2
31 Mei 1918	184,1	2,4	66,7	232,0	344,9	110,0
30 Juni 1914	75,6	6,6	19,8	95,6	159,8	4,8

V. ZWEDSCHE RIJKBANK.

(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Vorderingen op het buitenl.	Staatsfondsen	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Res. Crt.
19 Juni 1920..	261,0	87,3	45,3	680,0	684,8	319,9
12 " 1920..	261,0	80,9	45,4	637,5	686,3	270,2
5 " 1920..	261,0	82,7	45,4	643,8	702,0	258,3
29 Mei 1920..	261,0	78,1	45,4	627,0	683,0	255,0
22 " 1920..	261,0	73,2	45,4	620,8	668,5	262,7
15 " 1920..	261,0	80,9	45,4	631,4	690,7	259,4
8 " 1920..	261,0	80,5	45,4	642,0	704,9	256,1
1 " 1920..	261,0	84,5	45,4	669,5	728,4	264,6
24 April 1920..	261,0	89,3	45,4	619,1	664,3	274,1
17 " 1920..	261,1	88,3	45,4	640,5	686,2	284,9
10 " 1920..	261,1	85,9	45,5	589,9	706,3	277,4
3 " 1920..	261,1	93,3	45,5	674,6	759,3	272,8
27 Maart 1920..	261,1	102,0	45,9	607,8	668,0	273,8
21 Juni 1919..	289,4	132,1	52,6	366,0	692,1	121,4
22 Juni 1918..	258,2	136,7	96,4	223,7	630,1	129,9
25 Juli 1914..	105,8	115,6	28,0	92,4	206,2	68,2

VI. BANK VAN NOORWEGEN.

(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Vorderingen op het buitenl.	Effecten	Disconto's en Beleen.	Circulatie	Res. Crt.
15 Juni 1920..	147,4	64,9	10,5	417,3	423,4	140,8
7 " 1920..	147,4	67,2	10,5	415,1	424,7	139,2
31 Mei 1920..	147,4	65,4	10,5	402,5	431,0	119,3
22 " 1920..	147,4	67,7	10,5	395,3	429,4	115,9
15 " 1920..	147,4	68,5	10,5	399,4	436,2	115,8
7 " 1920..	147,4	68,4	10,5	397,0	440,1	110,8
30 April 1920..	147,4	68,4	10,5	396,5	444,8	104,0
22 " 1920..	147,4	69,8	10,5	370,2	437,1	88,6
15 " 1920..	147,4	77,1	10,5	359,3	437,2	86,8
7 " 1920..	147,4	82,1	10,5	349,5	444,3	74,9
31 Maart 1920..	147,4	75,8	10,5	355,6	450,0	76,6
22 " 1920..	147,4	72,8	10,5	337,7	414,2	91,8
16 Juni 1919..	148,5	74,9	12,3	339,0	426,9	77,3
15 Juni 1918..	120,1	66,7	12,9	333,3	356,1	114,0
22 Juli 1914..	52,4	65,7	8,9	79,3	120,8	10,7

VII. BANKBUREAU VAN TSJECHO-SLOWAKIJE, verbonden aan het Ministerie van Financiën.

(In millioenen Tsjecho-Slow. Kronen.)

Data	Vorder. op de Oostenr. Hong. Bank*	Disconto's	Beleeningen	Vorderingen op het buitenl.	Circulatie	Res. Crt.
15 Mei 1920..	9272,5	759,3	1281,1	191,2	8053,5	1237,6
7 " 1920..	9238,3	679,4	1266,1	177,4	7992,0	1164,1
30 April 1920..	9220,3	599,5	1236,9	170,4	7965,6	1082,7
23 " 1920..	9218,7	627,5	1090,9	173,9	7562,4	1271,5
15 " 1920..	9175,7	592,8	1057,2	172,0	7462,3	1272,9
7 " 1920..	9114,8	559,4	1064,7	172,8	7282,5	1360,1

*) Bankbiljetten, rekening-crt.-saldi en schatkistbons.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 28 Juni 1920.

Het verloop aan de internationale beurzen is gedurende de laatste dagen uiterst stil geweest. De algemeene politieke toestand beheerscht nog te sterk de tendens en die op zich zelve is nog te onzeker, dan dat men zich met vol vertrouwen aan het entameeren van nieuwe en groote zaken zou durven wagen. Bovendien is de economische situatie niet van dien aard, dat geen vrees voor complicaties meer behoeft te worden gekoesterd. Al deze factoren tezamen vormen een element van groote onzekerheid, waaronder de beurshandel sterk te lijden heeft.

Voorals te Berlijn is dit goed merkbaar. Daar ter plaatse is de effectenmarkt buitengewoon stil geweest, waarop slechts enkele fondsen een uitzondering hebben gevormd. In de eerste plaats moeten hier als een zoodanige uitzondering worden genoemd aandeelen Deutsche Erdöl Aktien

Gesellschaft, welke zeer sterk gestimuleerd werden door aankopen door twee groote Deutsche bankinstellingen, welke oorspronkelijk het vermoeden wekten van hernieuwde pogingen om de controle te verkrijgen. Later is echter bekend geworden, dat dit geenszins het geval was, doeh dat de kooporders teruggevoerd moeten worden tot opdrachten van Hollandsche zijde; met welk doel is voorloopig onbekend. De rijzing is voorts in de hand gewerkt, doordat omvangrijke contramine-posities in de markt loopende waren, die thans tot geforceerde koersen zijn gedekt.

Zoals gezegd, viel voor het overige weinig interesse voor de effectenmarkt te bespeuren. Het ministerie, dat afgevaardigden naar de conferentie van 5 Juli te Spa zal zenden, is thans wel vastgesteld, doch algemeen wordt het beschouwd als innerlijk zwak, zoodat de financieele situatie nog lang niet als geconsolideerd kan worden beschouwd.

Buitenlandsche valuta's bleven vrijwel op één hoogte en vertoonden tegen het einde der berichtperiode eerder een neiging tot stijging.

Ook de beurs te Wenen is voortdurend in een gedepremerde stemming gebleven. De spreuken „de vlucht voor den Kroon” en „de uitverkoop naar het buitenland” hebben in den loop der tijden veel van hun vroegere waarde ingeboet. De innerlijke crisis, waarvan de oplossing nog niet te zien is, brengt groote ontstemming teweeg. De markt is door de groote kapitaal-emissies, voornamelijk door de bankinstellingen, overbelast en zelfs de deelneming in het kapitaal der Kreditanstalt door een krachtige Amerikaanse groep kon de betrokken aandeelen slechts zeer voorbijgaand ten gunste influenceeren. Ook werkt het negatieve resultaat van de Parijsche onderhandelingen betreffende de Kronenschulden van Duitsch-Oostenrijk ongunstig in, ondanks het feit, dat dit resultaat wel te voorzien is geweest. Indien de Banken n.l. gedwongen zullen worden hun schulden van voor den oorlog tegen vredespariteit terug te betalen, zullen vele hun eigen kapitaal voor het overgrote deel kwijt raken, terwijl de meerderheid wellicht in staat van faillissement zal komen. Voort is de export nog steeds zeer beperkt, terwijl binnenlandsche koopers zich slechts voorzien van het allernoodzakelijkste. En zoo werken alle factoren samen, om het economisch leven, zoowel wat het heden betreft als met het oog op de naaste perspectieven, een troosteloos aanzien te geven, hetgeen natuurlijk deprimeerend op de markt moet inwerken.

Te Londen is de beurs over het algemeen gedrukt gebleven met uiterst geringe affaire. Voorbijgaand is eenige interesse ontstaan op de markt voor buitenlandsche staatsfondsen, met name voor Mexicaansche en Russische waarden. Laatstgenoemde waren gezocht in verband met het gerucht, dat het leger van Denikin zich bij dat van Broesilof zou hebben aangesloten.

Binnenlandsche „gold-edged” papieren echter konden zich niet herstellen. Engelsche spoorwegwaarden bleven uiterst kalm met hier en daar een reactie van geringe betekenis. Shells bleven eenigszins aangeboden; daarentegen was voor aandeelen Royal Dutch een lichte verbetering te constateeren.

Ook te Parijs is de tendens uiterst mat gebleven. Over het algemeen was hier dezelfde stemming als te Londen op te merken, zoodat Russische waarden voorbijgaand sterk werden gevraagd. De rijzing wordt in de hand gewerkt, doordat tegenover de vraag niet voldoende materiaal kan worden gesteld. In zoverre heeft de Parijsche beurs een uitzondering gevormd, dat hier Fransche staatsfondsen een lichte verbetering hebben kunnen aantoonen.

Te New York zijn de omzetten geweldig afgenomen, met het gevolg, dat ook de koersvariatiës slechts zeer geringe betekenis hebben. Feiten van eenige betekenis hebben zich hier niet voorgedaan; zelfs de bespiegelingen omtrent den komenden oogst hebben slechts weinig gewicht in de schaal gelegd. Indien men de omzetten van thans (op sommige dagen slechts iets meer dan 100.000 shares bedragend) vergelijkt met die van eenige jaren geleden, dan komt wel zeer sterk naar voren, in welke mate de markt te Wallstreet aan betekenis voor het wereldverkeer heeft verloren.

Te onzent was de markt voor staatsfondsen weinig bewogen, zelfs voor Russen, die slechts op enkele dagen iets konden monteeren. Binnenlandsche soorten bleven vrijwel verwaarloosd, terwijl de variatiës zich niet boven fracties van percenten konden verheffen.

	22 Juni	25 Juni	28 Juni	Rijzing of daling.
6 % Ned. W. Sch.	86 ¹ / ₁₆	87 ³ / ₁₆	89 ⁹ / ₁₆	— 2 ¹ / ₁₆
4 ¹ / ₂ % " " "	1916	84 ¹ / ₄	83 ⁹ / ₁₆	83 ⁹ / ₁₆ — 1 ¹ / ₁₆
4 % " " "	1916	75 ¹¹ / ₁₆	75 ¹ / ₂	75 ¹ / ₂ — 3 ¹ / ₁₆
3 ¹ / ₂ % " " "	60	60	60
3 % " " "	51 ⁷ / ₁₆	51 ⁷ / ₈	51 ⁷ / ₁₆

	22 Juni	25 Juni	28 Juni	Rijzing of daling.
2½ % Cert. N. W. S.	44 ¹⁵ / ₁₆	44 ¹⁵ / ₁₆	44 ¹⁵ / ₁₆	— ⁹ / ₁₆
5 % Oost-Indië 1915	90 ¹ / ₄	90 ³ / ₈	90	— ¹ / ₄
4 % Hongarije Goud	8 ³ / ₄	8 ³ / ₄	—	—
4 % Oostenr. Kronenrente	5 ¹⁵ / ₁₆	5 ¹ / ₄	4 ¹⁵ / ₁₆	— 1
5 % Rusland 1906	14 ¹ / ₂	14 ⁷ / ₈	14 ¹ / ₂	—
4½ % Iwngorod Dombr.	11 ¹ / ₂	12 ³ / ₄	—	+ ¹ / ₂
4 % Rusland Cons. 1880	13	13	13 ³ / ₄	+ ³ / ₄
4 % Rusl. bij Hope & Co.	14 ¹ / ₂	14 ¹ / ₁₀	15 ¹⁵ / ₁₀	+ ¹⁷ / ₁₀
4 % Servie 1895	16	19	—	+ 3
4½ % China Goud 1898 ..	54	54	53 ³ / ₈	— ³ / ₈
4 % Japan 1899	49 ¹ / ₂	49 ¹ / ₂	—	—
4 % Argentinië Buitenl. ..	50 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂	—	—
5 % Brazilië 1895	51 ⁹ / ₁₀	51 ³ / ₄	51 ⁹ / ₄	+ ⁷ / ₁₀
5 % „ 1913	51 ⁹ / ₄	—	—	—

Ook de lokale markten waren over het geheel loom gestemd. Het schitterend jaarverslag van de Handelsvereniging „Amsterdam” heeft hierin wel even een wijziging ten gunste gebracht, doch lang heeft de verbetering zich niet kunnen handhaven. Langzamerhand zijn nu wel alle gunstige factoren voor de suikermarkt bekend geworden en men geeft er de voorkeur aan geleidelijk tot realisatie over te gaan en zeer zeker zijn belang niet uit te breiden. Teekend is in dit geval het koersverloop van aandelen Poerwordedjo, die aanvankelijk, bij het bekend worden der nieuwe emissie, sterk in koers reageerden, toen iets konden herstellen, doch de berichtperiode weder op een verlaagd niveau verlieten, ondanks de meldingen van hogere koersen in Indië. Alleen aandelen Handelsvereniging „Amsterdam” maken op het algemeen verloop een uitzondering. Even gestegen tot boven 1000 pCt., kon dit peil weliswaar niet gehandhaafd blijven, doch de reactie was slechts van uiterst geringe beteekenis. Stimulerend werkt in dit geval het feit, dat de H.V.A. in de eerste plaats tot de weinige ondernemingen behoort, die niets meer op hun bezittingen kunnen afschrijven, in de tweede plaats overgaat tot het uitkeeren van een „bonus” aan aandeelhouders, in den vorm van een nieuwe aandelen-emissie ad 100 pCt., uitsluitend voor aandeelhouders.

De voortdurende stroom van nieuwe uitgaven overigens werkt deprimeerend op het algemeen koersverloop. In de eerste plaats wordt de geldmarkt er zeer gevoelig door, zoodat geld op prolongatie in de laatste dagen slechts tot 5 pCt. (en zelfs daarboven) verkrijgbaar is, secundo moet er zooveel kapitaal voor deze emissies worden gereserveerd, dat de oudere leeningen geheel op den achtergrond worden geschoven.

Sterk de aandacht getrokken echter hebben de aandelen der Centrale Suiker Maatschappij. Bij de emissie is slechts een zeer gering percentage der inschrijving toegewezen en het schijnt, dat de teleurgestelde inschrijvers zich nog voortdurend op de open markt van materiaal voorzien.

De petroleumafdeeling is gedurende het grootste gedeelte der berichtperiode mat van toon geweest, om echter tegen het slot flink op te leven. Vooral aandelen Koninklijke Petroleum gaven van een hernieuwde vitaliteit blijk, waarbij de overige fondsen wel eenigszins achter bleven. Alleen aandelen Perlak Petroleum mochten zich op den laatsten dag van de berichteweek in groote belangstelling verheugen in verband met de uitspraak, dat de heer Deen aansprakelijk zal worden gesteld voor de schade, die de maatschappij door zijn transacties met de Zuid-Perlak heeft geleden. Men dient hier echter niet uit het oog te verliezen, dat de aankoop in de genoemde aandelen zuiver speculatief zijn geweest, daar van deze uitspraak hooger beroep nog mogelijk is en voorts het bedrag der eventuele schadevergoeding nog dient te worden vastgesteld.

De rubbermarkt droeg een eenigszins weiflend karakter in verband met teleurstellende dividenden (o.a. van de Lampong-Sumatra) en met de vrees voor nieuwe emissies, waarvan de Preanger Rubber onlangs het voorbeeld heeft gegeven.

Van tabakswaarden waren slechts gevraagd aandelen Deli-Batavia en United Lankat Plantations, in verband met de fusie tusschen deze beide ondernemingen.

	22 Juni	25 Juni	28 Juni	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	180	180 ¹ / ₂	—	+ ¹ / ₂
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	244	242	240	— 4
Rotterd. Bankvereniging ..	135 ¹ / ₂	135 ¹ / ₂	135 ³ / ₄	+ ¹ / ₄
Amst. Superfosfaatfabriek ..	140 ¹ / ₄	138	—	— 1 ³ / ₄
Van Berkel's Patent	132 ¹ / ₂	132 ⁷ / ₈	131	— 1 ¹ / ₂
Insulindie Oliefabriek	219	208 ¹ / ₂	203 ¹ / ₂	— 15 ¹ / ₂
Jurgens' Ver. Fabr. pr. aand.	99 ¹ / ₄	99 ³ / ₈	100 ¹ / ₄	+ 1
Ned. Scheepshouw-Mij.	128	126	126	— 2
Philips' Gloeilampenfabriek	733	729 ³ / ₄	732	— 1

	22 Juni	25 Juni	28 Juni	Rijzing of daling.
R. S. Stokvis & Zonen	650	—	—	—
Vereenigde Blikfabrieken ..	137	137	135 ¹ / ₄	— 1 ³ / ₄
Compania Mercantil Argent.	318	313 ³ / ₄	312	— 6
Cultuur-Mij. d. Vorstenland.	425	416 ¹ / ₂	413 ¹ / ₄	— 11 ³ / ₄
Handelsver. Amsterdam ..	996 ¹ / ₂	985	994	— 2 ¹ / ₂
Holl. Transatl. Handelsver.	107	100	102	— 5
Linde Teves & Stokvis	203	201	203	—
Van Nierop & Co's Handel-Mij	188	190 ³ / ₄	191 ³ / ₄	+ 3 ³ / ₄
Tels & Co's Handel-Mij	158 ¹ / ₂	158 ¹ / ₂	—	—
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	319 ¹ / ₂	318	317 ¹ / ₂	— 2
Kon. Petroleum-Mij.	681	675	692 ¹ / ₂	+ 11 ¹ / ₂
Orion Petroleum-Mij.	90	91	91 ¹ / ₂	+ 1 ¹ / ₂
Steaua Romana Petr.-Mij.	145 ¹ / ₂	154 ³ / ₄	—	+ 9 ¹ / ₄
Amsterdam-Rubber-Mij.	257 ¹ / ₂	252 ¹ / ₂	251 ³ / ₄	— 5 ³ / ₄
Nederl.-Rubber-Mij.	134	134	130 ¹ / ₄	— 3 ³ / ₄
Oost-Java-Rubber-Mij.	417 ¹ / ₂	409 ³ / ₄	408	— 9 ¹ / ₂
Deli-Maatschappij	520 ¹ / ₂	524 ¹ / ₂	525 ¹ / ₂	+ 5
Medan-Tabak-Maatschappij.	324	325	—	+ 1
Senembah-Maatschappij ..	567 ¹ / ₂	560	560	— 7 ¹ / ₂

De scheepvaartmarkt was uiterst loom. Met uitzondering van een enkel fonds (als Nievelt Goudriaan), dat door de bijzondere markttechnische positie een rijzing kon aantoonen, was de algemeene afdeeling zeer gedrukt van stemming. Er bestaat zoo goed als geen belangstelling, hetgeen de prijzen langzaam, doch voortdurend doet afbrokkelen.

	22 Juni	25 Juni	28 Juni	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	415 ¹ / ₂	406	—	— 9 ¹ / ₂
„ „ „ „ gem.eig.	409	393	400	— 9
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij.	265	265	—	—
Holl. Alg. Atl. Stoomv.-Mij.	151 ¹ / ₄	151 ¹ / ₄	—	—
Hollandsche Stoomboot-Mij.	190	185	—	— 5
Java-China-Japan-Lijn ...	335	330	329 ¹ / ₂	— 5 ¹ / ₂
Kon. Hollandsche Lloyd ..	171	164	165 ³ / ₄	— 5 ¹ / ₄
Kon. Ned. Stoomb.-Mij. ..	218 ¹ / ₂	213 ¹ / ₂	212 ¹ / ₂	— 6 ¹ / ₄
Kon. Paketvaart-Mij.	229 ³ / ₄	223	226	— 2 ³ / ₄
Maatschappij Zeevaart	271	273	—	+ 2
Nederl. Scheepvaart-Unie ..	280 ¹ / ₄	274 ¹ / ₂	277 ¹ / ₂	— 2 ³ / ₄
Nievelt Goudriaan	514	525	530	+ 16
Rotterdamsche Lloyd	260	256 ¹ / ₂	253	— 7
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	281 ¹ / ₂	281 ¹ / ₂	—	—
„ „ „Nederland” ..	309 ³ / ₄	298	305	— 4 ³ / ₄
„ „ „Noordzee” ..	122	120	—	— 2
„ „ „Oostzee”	272	272	—	—

De Amerikaanse markt was hier doorgaans geheel verlaten. Alleen in Steels ging af en toe nog iets om. Het vroeger zoo populaire fonds, Marine-aandelen, kan geen enkele belangstelling meer trekken.

	22 Juni	25 Juni	28 Juni	Rijzing of daling.
American Car & Foundry ..	151 ⁷ / ₈	154 ⁵ / ₁₆	152	— ¹ / ₈
Anaconda Copper	127 ¹⁵ / ₁₆	127 ¹ / ₂	125 ¹ / ₂	— 2 ³ / ₁₆
Un. States Steel Corp.	106 ¹ / ₄	106 ⁷ / ₈	106 ³ / ₄	— ¹ / ₂
Atchison Topeka	88 ³ / ₈	88	88 ¹ / ₁₆	— ² / ₁₆
Southern Pacific	103 ¹ / ₂	102	104	— ¹ / ₂
Union Pacific	129	128 ³ / ₄	128 ⁷ / ₈	— ¹ / ₈
Int. Merc. Marine orig.	37 ³ / ₈	36 ⁷ / ₁₆	36 ³ / ₁₆	— 1 ¹ / ₁₆
„ „ „ „ prefs.	98	98	—	—

De geldmarkt werd iets stroever; prolongatie noteerde tegen het slot 5¹/₄ pCt.

GOEDERENHANDEL

GRANEN.

29 Juni 1920.

Berichten over de te velde staande oogsten zijn den laatsten tijd weder algemeen zeer gunstig. Alleen uit Argentinië wordt nog steeds droogte gemeld, die ten goede komt aan de kwaliteit der nieuwe mais, doch nadeelig dreigt te worden voor den uitzaai van tarwe en lijnzaad. Zoolvel in de Vereenigde Staten als in Canada ontwikkelt zich de voorjaarstarwe geheel naar wensch en de achterstand, welke was ontstaan door den laten uitzaai, heet geheel te zijn ingehaald. Ook de vooruitzichten voor de wintertarwe verbeteren zich nog steeds en de resultaten in de streken, waar de oogst reeds is aangevangen, worden als zeer gunstig beschreven. Uit Britsch-Indië zal voorloopig nog geen export van tarwe worden toegestaan, doch algemeen wordt verwacht, dat de laatste maanden van het jaar Britsch-Indië een flinke bijdrage zal leveren tot de tarwevoorziening van Europa. In Australië nemen de verscheppingen in den laatsten tijd geringe afmetingen aan. De voorraden zijn daar sterk verminderd en ofschoon de oogst er beter

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe New York	Mais Juli	Haver Juli	Tarwe Juli	Mais Juli	Lijnzaad Juli
26 Juni '20	310	176 1/8	104 3/8	24,20	10,15	26,75
19 „ '20	315	181 1/8	104 7/8	24,—	10,40	27,50
26 Juni '19	226	179 3/8	69 1/4	11,45	5,90	29,85
26 Juni '18	220	146 3/8	72 1/4	12,50	5,45	24,20
26 Juni '17	209	155	62 7/8	17,95	11,90	23,—
20 Juli '14	82	56 3/8	36 1/2	9,40	5,38	13,70

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	28 Juni 1920	21 Juni 1920	28 Juni 1919
	Tarwe (Plata 78 K.G.) ¹⁾	41,—	41,—
Rogge (No. 2 Western) ¹⁾	32,50	33,—	—
Mais (La Plata) ²⁾	392,—	390,—	470,—
Gerst (48 lb. feeding) . . . ²⁾	475,—	500,—	450,—
Haver (38 lb. white cl.) . . . ¹⁾	22,—	22,—	22,75
Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) ³⁾	215,—	216,—	305,—
Lijnzaad (La Plata) ⁴⁾	805,—	820,—	1060,—

¹⁾ p. 100 K.G. ²⁾ p. 2000 K.G. ³⁾ p. 1000 K.G. ⁴⁾ per 1960 K.G.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	21—26 Juni 1920	Sedert 1 Jan. 1920	Overeenk. tijdvak 1919	21—26 Juni 1920	Sedert 1 Jan. 1920	Overeenk. tijdvak 1919	1920	1919
Tarwe	21.462	244.632	221.267	—	81.168	34.359	325.800	255.626
Rogge	3.070	16.937	48.455	—	—	11.010	16.937	59.465
Boekweit	—	2.721	2.829	—	—	—	2.721	2.829
Mais	2.522	5.323	24.257	—	22.359	1.968	157.682	26.225
Gerst	—	10.119	97.060	—	320	35.865	10.439	132.925
Haver	—	18.129	134.122	—	—	7.333	18.129	141.456
Lijnzaad	256	20.449	12.174	—	2.624	5.484	23.073	17.658
Lijnkoek	125	21.433	21.139	—	1.406	200	22.889	21.339
Tarwemeel	—	9.384	180.585	—	—	37.435	9.384	218.020
Andere meelsoorten	16	3.961	136.196	—	100	10.573	4.061	146.769

voorstaat dan eenigen tijd geleden, verwacht werd, zal Australië in het volgende seizoen waarschijnlijk weinig of niets te verschepen hebben. Afgezien dan van de beperkte uit Britsch-Indië te verwachten hoeveelheid zal dus het eerste jaar Noord- en Zuid-Amerika moeten voorzien in de behoefte van Europa met buitenlandse tarwe. Over de vooruitzichten van den Argentijnschen oogst valt natuurlijk nog niets te zeggen, doch men schijnt wel reeds te mogen aannemen, dat althans voor Noord-Amerika gerekend kan worden op een ruimen tarweoogst, die weliswaar geringer is dan het vorige jaar, doch zeer gunstig afsteekt tegenover het gemiddelde van vóór den oorlog en van de eerste oorlogsjaren, vooral wanneer het juist blijkt te zijn, dat in de Vereenigde Staten op 1 Juli een belangrijk overschot van den ouden oogst in het nieuwe jaar overgaat.

Verscheppingen van tarwe waren de afgelopen week geringer dan wij den laatsten tijd gevend zijn geweest. Voornaamste oorzaak is de uitvoerbeperking in Argentinië als gevolg van het nieuwe uitvoerrecht van 4 Pesos per 100 K.G. Over de regeling met de Europeesche regeringen, waarvan in ons vorig bericht sprake was, werd intusschen niets meer gemeld. Verschillende dier regeringen hebben besloten het uitvoerrecht voor hare rekening te nemen. Van nieuwe zaken hooren wij niets, doch Argentijnsche verscheperen haasten zich de nog naar Europa te leveren tarwe te verschepen, zoodat de prijs voor loco tarwe in Argentinië zich nog handhaaft. Over het algemeen zijn de meeste der Europeesche tarwe-intoerlanden den laatsten tijd minder sterk als koopers aan de markt dan eenige weken geleden. Blijkbaar wordt daarbij rekening gehouden met de omstandigheid, dat binnen afzienbaren tijd de eigen oogsten hunne medewerking zullen verleen bij de broodvoorziening. Daarbij komt de mogelijkheid van lagere prijzen door het in Amerika beschikbaar komen van den nieuwen oogst. Reeds beweegt zich de prijs in de Vereenigde Staten de laatste dagen in dalende richting, vooral voor latere posities. Verscheppingen en zaken worden tevens bemoeilijkt door ongeregelde aanvoeren naar de kust, die veel last ondervinden van de gebreken in het spoorwegvervoer. In bijna alle tarwe-intoerlanden van Europa blijft de oogst zich gunstig ontwikkelen, alleen Italië maakt een uitzondering. Wel is daar aan de droogte een einde gekomen en is de toestand veel verbeterd, doch in Zuid-Italië en Sicilië, was het daarvoor te laat. Er schijnt verder veel blijvende schade te zijn aangericht.

Voor rogge geldt, wat inkoop door Europa in de Vereenigde Staten betreft, hetzelfde als voor tarwe. Ook in Europa staan over het algemeen de oogsten er bevredigend voor, in Duitschland echter belooft rogge minder dan tarwe.

Mais was in Europa in de afgelopen week over het algemeen flauw, de Europeesche markt was onregelmatig, doch de vraag is er niet groot, gedeeltelijk in verband met den uitstekenden hooioogst, zoodat de voorraden allens

een grooten omvang krijgen. De verscheppingen van mais uit Argentinië naar Engeland zijn echter den laatsten tijd verminderd en richten zich nu in meerderheid naar andere Europeesche destinaties, en eveneens naar de Vereenigde Staten, waar nog vrij geregeld Argentijnsche mais wordt gekocht. De prijs van mais in Noord-Amerika blijft namelijk nog steeds zeer hoog, ofschoon de mais te Chicago sterk fluctueert wegens de geringe aanvoeren, die speculatie in de hand werken. Het gebrekkige spoorwegverkeer belemmert geregeld den aanvoer aan de markt. In Argentinië handhaaft de maaisprijs zich vrij goed, ondanks de enorme hoeveelheid, die in dat land voor uitvoer beschikbaar is. Weliswaar spreekt men van teleurstellende opbrengst, doch zelfs indien de oogst belangrijk minder uitvalt dan men verwacht had, blijft het surplus zeer groot. De verscheppingsvraag is echter in Argentinië nog steeds zóó belangrijk, dat de prijs er slechts zeer weinig gevallen is. Wegens sterk gedaalde zeevracht in verband met vermindering van den tarweuitvoer is echter de prijs van de meeste Europeesche markten scherp gedaald, vooral ook in Nederland en België. In Scandinavië bestaat bij voortdurende vraag voor najaarsverscheppingen en nu en dan komen zaken tot stand.

Lijnzaad is in Argentinië de afgelopen week in prijs gedaald, doch was in Europa vast wegens betere olieprijsen, kleine verscheppingen en verhoogde prijzen in Britsch-Indië.

Nederland. Tot steeds dalende prijzen kwamen nu en dan zaken tot stand in Plata-mais van den nieuwen oogst, doch de vraag bleef klein. Allens zijn echter locovoorraden sterk verminderd en enkele nieuwe inkoopvonden ter aanvulling in Antwerpen plaats. Slechts zeer weinig mais is naar Nederland onderweg. Ook in andere voederartikelen gaat weinig om en eveneens vindt lijnzaad slechts zeer bezwaarlijk koopers. Zaken in Noord-Amerikaansche tarwe en rogge worden nog geregeld gedaan, bijna geheel met Duitschland als bestemming, doch zij zijn niet van grooten omvang.

SUIKER.

Van de bietsuikerlanden valt deze week weinig nieuws te melden.

De stemming op de verschillende wereldmarkten verflauwde nogal.

De noteringen in Amerika bewogen zich de afgelopen week in dalende richting en vielen voor Spot Centrifugals van 19.56 tot 18.31 c., terwijl Juli en September levering 17 c. noteerde en December 15.55 c. Cubasuiker werd aangeboden tot 17 1/2 c. c.&f. en San Domingo werd verkocht tot 17 à 17 1/2 c.

Op Java kwamen de eerste verkoopen voor oogst 1921 tot stand en werden door de V.J.P. verkocht ongeveer 900.000 picols tot f 50.— voor Superieur en f 48.— voor No. 16 en hooger. Deze verkoopen deden de prijzen voor

ditjarige (tweedehandsch) suikers aanvankelijk oploopen, doeh was de flauwe stemming in Amerika oorzaak van een spoedigen terugval.

Cuba-statistiek:	1920	1919	1918	
Weekontvangst tot 19 Juni	45.000	69.317	51.154	tons
Totaal sedert 1 Dec. 1919.	3.138.000	3.189.798	2.482.229	"
Werkende fabrieken	26	53	53	
Weekexporten tot 19 Juni	71.000	62.956	92.091	"
Totaal sedert 1 Jan. 1920	2.480.110	1.796.656	1.573.932	"
Voorraad op 19 Juni	623.000	1.192.732	1.088.259	"

NOTEERINGEN.

Data	Amster- dam per lopende maand	Londen				New York 96 p.Ct. Gra- nulated
		Tates Cubes No. 1	White Java f.o.b. per		Amer. Gra- nulated c. i. f. Met	
			Jun/Jul	Aug./ Sept.		
23 Juni '20	f —	Sh. 116/-	Sh. 105/-	103/-	—	\$ cts. 19,06 *
16 „ '20	„ —	116/-	110/-	109/-	—	20,06
23 Juni '19	„ —	64/9	41/6	41/-	—	7,28
23 Juni '18	„ —	64/9	—	—	—	5,92
21 Juli '14	„ 11 ¹⁸ / ₃₂	18/-	—	—	—	3,26

* laten.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester, d.d. 9 Juni 1920.

Het bericht van het Landbouwbureau te Washington d.d. 2 dezer, werd Woensdag j.l. gepubliceerd en was nog slechter dan men zelfs verwacht had. De gemiddelde stand werd aangegeven met 62,4 %, het laagste cijfer tot nu toe gepubliceerd, tegen 75,6 % vorig jaar en 82,3 % van het jaar tevoren. Na het report steeg de markt in Liverpool circa 50 punten, hetgeen naar verhouding van den zeer slechten stand niet veel is. Sedert deze publicatie schijnt de stand van den oogst wel iets verbeterd te zijn, doch waarschijnlijk zullen wij toch een kleinen oogst krijgen van Amerikaansche katoen en daardoor hooge prijzen. Dat de markt niet verder is gestegen, is waarschijnlijk te wijten aan de algemeene depressie in den handel te Manchester. Egyptische katoen is weinig veranderd maar de termijnmarkt is weer 200 punten hooger, niettegenstaande de gunstige berichten over den nieuwen oogst.

Over Amerikaansche garens valt nog weinig goeds te zeggen. Prijzen zijn wel wat flauwer maar niet heel veel, hoewel de vraag van weinig belang blijft. De voornaamste daling heeft plaats gehad in 40/44 twist en 60/70 weft in verband met de daling van Egyptische garens. De valutamoelijkheden en ook de daling in zilver hebben invloed op alle overzeesche markten en zal het zeker nog wel eenigen tijd duren, voordat de markt zich herstelt. Over het algemeen zijn de meeste oude contracten tegen lagere prijzen afgesloten, dan zelfs nu gevraagd worden, hetwelk natuurlijk een gunstigen invloed op de markt heeft. Egyptische garens dalen verder en ondervinden ook weinig belangstelling, terwijl prijzen voor nieuwe oogst 7 d. per lb. lager zijn dan voor directe levering, zoodat de animo om garens uit den ouden katoenogst te koopen niet heel groot is. De export van katoenen garens gedurende de maand Mei bedroeg ongeveer twee miljoen lbs. minder dan in 1919; de voornaamste daling was voor Frankrijk, terwijl de uitvoer naar Indië was toegenomen.

Over de manufacturenmarkt is het moeilijk iets definitiefs te zeggen. Hoewel de stemming bij de overzeesche markten flauw blijft, zijn prijzen hier niet veel gedaald. Weliswaar blijft het aanbod grooter dan de vraag, zoodat prijzen een dalende tendenz aannemen, doch is het aanbod niet belangrijk genoeg om deze daling van veel belang te doen zijn. Als werkelijk het zilver wat vaster wordt en het vertrouwen in de overzeesche markten herleeft, is het zeer goed mogelijk, dat prijzen hier weer zullen stijgen en over het algemeen blijft de stemming vrij optimistisch.

Manchester, d.d. 16 Juni 1920.

Tengevolge van de ongunstige vooruitzichten in den handel en beter weer in Amerika zijn prijzen van Amerikaansche katoen wat gedaald, hoewel men toch algemeen wel erkend, dat deze verbetering te laat is gekomen om zelfs in het gunstigste geval meer dan een gemiddelden oogst te doen bereiken. Spotnoteeringen in Liverpool zijn hooger dan in het begin van de maand en slechte weerberichten of een verbetering van de vraag zou zeker hoogere prijzen tengevolge hebben. De marktpositie is sterker dan eenigen tijd geleden, omdat vele zwakke houders gerealiseerd hebben.

De berichten van Alexandrië blijven gunstig en prijzen van Egyptische katoen zijn weer lager.

In noteeringen van Amerikaansche garens is weinig verandering gekomen en men meent algemeen, dat het geen doel heeft prijzen te verlagen, nu de vraag zoo gering is. Bij vaste biedingen kan men dikwijls vrij groote reducties krijgen doch over het algemeen blijven de spinners vast gestemd. De plaatselijke behoefte is zeer beperkt en voor de binnenlandsche weverijen worden slechts kleine hoeveelheden geplaatst. Spinners van grove inslaggarens ontvangen bijna geen orders van Nederland, daar voorraden vrij groot zijn en ook geen nieuwe orders binnenkomen. Over het algemeen zijn kettinggarens veel duurder dan inslaggarens en het verschil is zelfs nog grooter geworden, terwijl er over het algemeen nogal verschil tusschen de noteeringen bestaat. Van de Europeesche markten komen weinig orders binnen en hoewel Indië en ook China wel aanvragen zenden komen er slechts weinig zaken tot stand, hetwelk niet te verwonderen is ook al in verband met de groote hoeveelheden bundelgarens die nog op oude contracten geleverd moeten worden. Egyptische garens zijn geheel gedemoraliseerd ook door de geringe vraag en de aanvragen om oude contracten op te schuiven. Prijzen van Egyptische garens zijn gedurende de afgelopen week ongeveer 10 d. per lb. gedaald tegen een daling van 3 d. in den prijs van ruwe katoen, zoodat de marge daarin ook al zeer veel minder is geworden. Er schijnt weinig hoop op verbetering te zijn, daar het vertrouwen in de tegenwoordige prijzen ernstig geschokt is en het nog wel eenigen tijd zal duren alvorens dit hersteld is.

De handel in manufacturen wordt grootendeels belemmerd door den zilverprijs en door de kwestie van de wisselkoersen. De onzekerheid van de overzeesche koersen heeft het vertrouwen geschokt, waardoor nieuwe zaken zeer moeilijk worden. Overigens zijn de berichten, speciaal voor Indië, vrij gunstig daar voorraden gering zijn en men steeds katoenen goederen noodig heeft. Er komen dan ook wel aanvragen binnen, hoewel de limites in de meeste gevallen veel te laag zijn. De toestand van de markt is niet veel veranderd en het is lastig om precies te weten wat de tegenwoordige prijzen zijn, zoolang er geen ernstige orders aan de markt komen.

9 Juni 16 Juni

9 Juni 16 Juni

Liverpoolnoteeringen.	T.T. op Indië	2/0 ³ / ₄ 1/11
F.G.F. Sakellaridis	73,00 70,00	T.T. op Hongkong 3/11 ¹ / ₂ 3/6
G.F. No. 1 Oomra	15,00 14,50	T.T. op Shanghai 5/2 4/6

Noteeringen voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands).

	28 Juni '20	21 Juni '20	14 Juni '20	28 Juni '19	28 Juni '18
New York voor Middling ..	38,75 c	38,75 c	39,50 c	34,35 c	31,90 c
New Orleans voor Middling	39,75 c	40,50 c	40,— c	33,— c	31,— c
Liverpool voor Middling	27,62 d	27,94 d	28,86 d	20,99 d ¹⁾	23,22 d

¹⁾ Noteering van 27 Juni 1919.Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '19 tot 25 Juni '20	Ooereenkomstige perioden	
		1918—1919	1917—1918
Ontvangsten Gulf-Havens..	4154	3718	3415
„ „ Atlant. Havens	2964	2393	2728
Uitvoer naar Gr. Britannië	2992	2261	2044
„ „ 't Vasteland.	3148	2555	1752
„ „ Japan etc...			

Voorraden in duizendtallen	25 Juni '20	27 Juni '19	28 Juni '18
Amerik. havens.....	936	1354	1171
Binnenland.....	935	1046	818
New York.....	?	104	143
New Orleans.....	?	224	394
Liverpool.....	109	534	258

RUBBER.

De markt was in de afgelopen week belangrijk flauwer gestemd en de noteeringen waren lager. Er gaat echter hoegenaamd niets om en de prijzen zijn enigszins als nominaal te beschouwen. De aanvoeren zijn in de laatste

weken weder belangrijk hooger dan de afleveringen en de stocks vermeerderden weder van 20.000 op 21.700 tons.

De noteringen zijn: einde vorige week
 Prima Crêpe loco 1/11³/₄ 2/-³/₄
 Smoked sheets 1/11 2/-¹/₄
 Prima Crêpe Juli/September .. 2/-¹/₄ 2/1³/₄
 " " Oct./December.. 2/1³/₄ 2/3¹/₄
 Hard cure fine Para 2/1 2/1
 28 Juni 1920.

KOFFIE.

(Mededeeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
26 Juni 1920	295.000	98.000	1.615.000	*)	14 ¹³ / ₃₂
19 " 1920	286.000	10.100	1.692.000	12.950	14 ¹ / ₂
12 " 1920	311.000	10.025	1.757.000	*)	15 ¹¹ / ₃₂
26 Juni 1919	7.000	16.000	2.167.000	*)	15

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
26 Juni 1920....	52.000	2.525.000	71.000	4.138.000
26 Juni 1919....	41.000	1.725.000	76.000	7.350.000

1) Niet genoteerd 2) Nominaal 14.000 tot 15.000. 3) Feestdag.

THEE.

(Opgave van den makelaar J. van Eck.)

Bericht van den afloop Theeveiling.

Aangeslagen in veiling:

14874 en 60/4 kn. Java thee.

Aanbod 1 Januari j.l. tot heden idem 1919
(6 veilingen): (5 veilingen):

96844 kn. Java thee 58840 kn. Java thee
7232 " Sumatra thee 95 " Sumatra thee

Totaal.. 104076 kn. thee. 58935 kn. thee.

De taxatie was opgemaakt op basis afloop vorige veiling.

De stemming was voor zeer goede en prima thee, zoowel blad, als gebroken, zeer vast en vele theeën werden belangrijk boven taxatie afgedaan. Voor thee van middelmatige kwaliteit was weinig vraag en kon nauwelijks taxatie halen. Voor ordinaire thee, zoowel blad, als gebroken, was geen vraag; op velen geen bod, bijna het geheele aanbod bleef onafgedaan.

Witpunt tot vorige prijzen.

De volgende veiling zal plaats hebben op Donderdag 8 Juli e.k., het aan te bieden kwantum is nog niet vastgesteld, doch waarschijnlijk ruim 15.000 kn.

17 Juni 1920.

HUIDEN.

Bericht van de firma Grisar & Co.

De berichten omtrent de huidenmarkt beginnen gunstiger te luiden; de aanzienlijke Frigorificos-verkopen van de vorige week hebben getoond, dat er behoefte bestaat aan goede huiden en dat de prijsdaling van die huiden het laatste woord gesproken heeft. Voor de mindere soorten, waarvan het aanbod nog overwegend is, blijft de vraag gering, al worden hier en daar kleinere partijen voor lage prijzen uit de markt genomen.

Inlandsche huiden: De R. H.-Club meldt een verkoop van 4/5000 huiden tot zeer bevredigenden prijs. De Berlijnsche veiling verliep vast en hooger. Ook in Engeland is de markt beter en er is zelfs goede vraag voor zware ossen van 40 Kilo en hooger. Aangezien echter in de meeste landen uitvoerverbod bestaat, is de handel daarin onmogelijk.

Kalfsvellen: nog steeds dalende en ongeveer onverkooptbaar.

Java markt: Van de inschrijving van de vorige week zijn nog circa 4500 huiden verkocht. Amsterdam zal op 6 Juli een inschrijving houden waarin, behalve Java-huiden, 2000 Zuid-Afrikaansche huiden verkocht zullen worden, alsmede 500 gezouten huiden van 35 kilo en nog enkele partijen droge en drooggezouten geite- en schapevellen.

Looistoffen: in quebracho veel handel, vooral voor Duitschland.

26 Juni 1920.

BANKA-TIN

In Nederlandsch-Indië zijn in Mei 1920 verkocht 4.918 picols Gouvernements-Banka-tin. De opbrengst daarvan bedroeg ongeveer f 910.000,—. (St.ct.)

VERKEERSWEZEN.**SCHEEPVAART.****GRAAN.**

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	All. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
21/26 Juni 1920	—	—	—	—	100/-	100/-
14/19 " 1920	—	—	—	*) 10/6	—	105/-
23/28 Juni 1919	—	—	f 90	*) 8/6	270/-	*) 62/6
24/29 Juni 1918	—	—	—	50/-	—	225/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

KOLEN.

Data	Cardiff				Oost. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Gothenburg
21/26 Juni 1920	30/-	45/-	50/-	—	—	—
14/19 " 1920	—	50/-	—	—	f 12,-	—
23/28 Juni 1919 ²⁾	28/-	47/6	47/6	48/9	" 10,-	Kr. 35
24/29 Juni 1918	69/-	101/3	200/-	120/-	—	Kr. 190
Juli 1914	fr. 7,-	7/-	7/3	14/6	3/2	4/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladtoestock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
	21/26 Juni 1920.....	90/-	—	—
14/19 " 1920.....	100/-	125/-	—	—
23/28 Juni 1919.....	*) 140/-	150/-	—	—
24/29 Juni 1918.....	275/-	500/-	—	185/-
Juli 1914.....	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per ton stukgoed. 2) Voor Britsche schepen.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVAART.

Week van 21 tot 28 Juni 1920.

In de afgelopen week was er te Rotterdam tamelijk veel aanvoer van Amerikaansche kolen bestemd voor Zwitserland en van ertsen voor de Ruhrhavens. De scheepshuren werden met 5½ tot 6 cents per ton en per dag bij voldoende aanbod van ruimte betaald voor reizen van Rotterdam naar Mannheim/Straatsburg en terug op Rotterdam. Voor ertsen naar de Ruhrhavens werd betaald f 1,70 per last met ¼ lostijd en f 1,85 per last met ½ lostijd. Het sleeploon van Rotterdam naar de Ruhrhavens bedroeg 50 pCt. boven het 200-cents-tarief.

De aanvoeren van Antwerpen voor de Ruhrhavens en Mannheim/Straatsburg waren eveneens normaal, zoodat ook van dit traject voldoende aanbod van sleepschepen was. De scheepshuren te Antwerpen werden betaald met ongeveer 30 centimes per ton en per dag bij voldoende aanbod van ruimte.

De scheepshuren in de Ruhr werden met 85 tot 88 pf. per ton en per dag voor reizen van Ruhrort naar Mannheim/Straatsburg en terug, bij voldoende aanbod van ruimte, genoteerd. Het sleeploon van Ruhrort naar Mannheim varieerde tusschen Mk. 33.— en Mk. 38.— per ton en werd van Mannheim naar Straatsburg met Mk. 38.— per ton genoteerd.

De exportkolen-verlading van de Ruhrhavens naar Rotterdam ging regelmatig voort; per dag werden ongeveer 7000 tons kolen verscheept. De vracht bedroeg f 1,05 per ton met vrij sleepen van de Ruhrhavens naar Rotterdam.

Op den Boven-Rijn was de waterstand gunstig; Cauber Pegel wees einde der week Meter 2.68 aan.

De N.V. Nederlandsche Huistelefoon-Maatschappij

ROTTERDAM

Telefoon 3600

AMSTERDAM

Telefoon N 5580

's-GRAVENHAGE

Telefoon H 280, 300

LEEWARDEN

GRONINGEN

Telefoon 1555

ARNHEM

Telefoon 2723

levert uit voorraad TELEFOON-, SCHEL-, ELECTR. KLOK-INSTALLATIES, etc., in huur en koop.

Herstelt en onderhoudt onder garantie ook alle niet door haar uitgevoerde installaties.

PROSPECTUS GRATIS.

3DE ZWEDSCHE JAARBEURS

GÖTEBORG
5—11 Juli 1920

Alle takken der Zweedsche Industrie zijn vertegenwoordigd.

Het is de beste gelegenheid om Zweedsche Industrieproducten te kopen.

Buitengewoon gemakkelijke reisverbindingen met het buitenland, terwijl het Einqarteringsbüro voor kamers zorgt
Toegangsbevisen en inlichtingen over het vooruitbestellen van kamers, worden op verzoek gratis door het Commissariaat der Jaarbeurs toegezonden; ook met alle andere mogelijke inlichtingen staat dit steeds gaarne ten dienste.
Voor jaarbeursbezoekers zijn de douaneformaliteiten vergemakkelijkt, terwijl voor hen ook vluggere pasvisceering geldt.

Brief- en Telegram-adres: MÄSSAN, GÖTEBORG, ZWEDEN

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD AMSTERDAM

Geregelde Passagiers- en
Vrachtdienst met nieuwe,
moderne post-stoomschepen

TUSSCHEN

AMSTERDAM EN ZUID-AMERIKA

VIA

BOULOGNE s/M., PLYMOUTH, CORUÑA,
LISSABON, LAS PALMAS, PERNAMBUCO,
BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTE-
VIDEO en BUENOS AIRES.

ADVERTEERDERS!

Raadpleegt bij het maken van Uwe plannen

NIJGH & VAN DITMAR'S
Algem. Advertentiebureau

Gevestigd sedert 1837

Dit adviseert U bij het ontwerp en van Uwe
reclames voor alle landen der wereld

Rotterdam - Wijnhaven 111-113

BIJKANTOREN:
AMSTERDAM, N.Z. VOORBURGWAL 157
's-GRAVENHAGE, BUITENHOF 48
HAARLEM, SPAARNE 3

Gebroeders Merens HAARLEM

FABRIKANTEN VAN
TECHNISCHE
CAOUTCHOUC,
ASBEST-
EN EBONIET-
ARTIKELEN

Telefoon 103

Telegr. adr: Gomfabriek, Haarlem

HOLLANDSCHE STOOMBOT MAATSCHAPPIJ

Telefoonnummers: **AMSTERDAM—ROTTERDAM**

Noord 1411, 1699, 3011, 7396, 8941, 9030, 9035.

Telegram-adres:
HOLLANDIABOOT AMSTERDAM.

Geregelde afvaarten van Amsterdam naar: Londen en Hull iederen Dinsdag en Zaterdag.
Le Tréport (Parijs) en Schotland iederen Zaterdag.
Fowey, Bristol, Swansea, Liverpool en Belfast om de 14 dagen.

In samenwerking met de N.V. v/d. Eb en Dresselhuis' Stoomvaart Maatschappij te Rotterdam en met de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Stoomvaart Maatschappij te Rotterdam:

1°. iedere 3 weken van Amsterdam, en Rotterdam naar **West-Afrikaansche havens** van **Dakar** tot **Mossamedes**.

2°. iedere maand van Rotterdam naar **Zuid-Afrikaansche havens**.

Ruime Loodsen, Spoorwegaansluiting. Billijke vrachten. Afvaartkaarten worden desverlangd geregeld toegezonden. De Stoomschepen vervoeren een beperkt aantal passagiers.

